

پاسخ نامه سوالات اختصاصی

www.kanoon.ir

گروه آزمون
بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

زمین‌شناسی

(سراسری رافل کشور ۹۸)

-۶۶

اهمیت در بدن	عناصر	غلظت در پوسته	طبقه‌بندی عناصر
اساسی	اکسیژن، آهن، کلسیم، سدیم، پتاسیم و منیزیم	بیشتر از ادرصد	اصلی
اساسی	منگنز و فسفر	بین ۱ تا ۰/۱ درصد	فرعی
اساسی - سمی	مس، طلا، روی، سرب، کادمیم و ...	کمتر از ۰/۱ درصد	جزئی

(زمین‌شناسی، زمین‌شناسی و سلامت، صفحه ۷۶)

(بهزار سلطانی)

-۶۷

عناصر منگنز از جمله عناصر فرعی و اساسی در بدن می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱): فسفر: عنصر فرعی و اساسی

(۲): کلسیم: عنصر اصلی و اساسی

(۴): کادمیم: عنصر جزئی و اساسی - سمی

(زمین‌شناسی، زمین‌شناسی و سلامت، صفحه ۷۶)

(سمر صارتقی)

-۶۸

عناصر سلنیم با از بین بردن سوپراکسیدها از وقوع سرطان پیشگیری می‌کند.

(زمین‌شناسی، زمین‌شناسی و سلامت، صفحه ۷۷)

(آزاده وهیری موثق)

-۶۹

استفاده از کودهای روی سبب افزایش غلظت کادمیم در گیاهان و زنجیره غذایی و ایجاد بیماری ایتای ایتای در ژاپن شده بود که این بیماری، باعث تغییر شکل و نرمی استخوان در زنان مسن می‌شود.

(زمین‌شناسی، زمین‌شناسی و سازه‌های مهندسی، صفحه ۸۰)

(سراسری قارچ از کشور ۹۸)

-۷۰

هنگامی که مصرف فلوراید بسیار افزایش می‌یابد و به ۲۰ تا ۴۰ برابر حد مجاز می‌رسد، خشکی استخوان و غضروف‌ها رخ می‌دهد.

(زمین‌شناسی، زمین‌شناسی و سلامت، صفحه ۸۱)

(سمر صارتقی)

-۶۱

در تنش کششی، ذرات جسم از هم دور می‌شوند و گسستگی در سنگ رخ می‌دهند.

(زمین‌شناسی، زمین‌شناسی و سازه‌های مهندسی، صفحه ۶۱)

(روزبه اسحاقیان)

-۶۲

وقتی محور تونل عمود بر لایه‌بندی باشد، تونل حفر شده لزوماً از لایه‌هایی با جنس‌های یکسان عبور نکرده است. در نتیجه این لایه‌ها مقاومت‌های متفاوتی در برابر تنش‌ها و نیروهای خارجی از خود نشان می‌دهند که در این صورت مقاومت تونل کمتر خواهد بود.

(زمین‌شناسی، زمین‌شناسی و سازه‌های مهندسی، صفحه‌های ۶۲، ۶۳، ۶۵ و ۶۶)

(آرین فلاح‌اسری)

-۶۳

با فرض این که تمام لایه‌ها در شرایط زمین‌شناسی مشابهی قرار داشته باشند، از آنجایی که لایه گابرو مقاومت بیش‌تری نسبت به بقیه دارد، پایداری تونل در داخل لایه C بیش‌تر است.

(زمین‌شناسی، زمین‌شناسی و سازه‌های مهندسی، صفحه‌های ۶۲ و ۶۵)

(آزاده وهیری موثق)

-۶۴

بخش زیراساس در یک جاده به عنوان لایه زهکش عمل می‌کند که مخلوطی از شن، ماسه یا سنگ شکسته است.

(زمین‌شناسی، زمین‌شناسی و سازه‌های مهندسی، صفحه ۷۰)

(آرین فلاح‌اسری)

-۶۵

در سدهای بتنی از سیمان، ماسه، شن و میلگرد استفاده می‌شود.

(زمین‌شناسی، زمین‌شناسی و سازه‌های مهندسی، صفحه ۶۸)

ریاضی (۲)

(سیار داوطلب)

-۷۵

از معادله اول x را حساب می‌کنیم:

$$\log_7^{(2+\log_7^x)} = 2 \Rightarrow 2 + \log_7^x = 2^2 = 4$$

$$\Rightarrow \log_7^x = 2 \Rightarrow x = 9$$

حال در عبارت داده شده $x = 9$ را قرار می‌دهیم:

$$\log_7^{(\log_7^{(x-1)})} = \log_7^{(\log_7^{(A)})} = \log_7^{(3 \log_7^2)} = \log_7^3 = 1$$

(ریاضی ۲، توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۴)

(رضا ذاکر)

-۷۶

$$(3^2)^{x-2} = 3^{x^2-3x} \Rightarrow 3^{2x-4} = 3^{x^2-3x}$$

$$\Rightarrow x^2 - 3x = 2x - 4 \Rightarrow x^2 - 5x + 4 = 0$$

$$\Rightarrow (x-1)(x-4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} \alpha = 4 \\ \beta = 1 \end{cases} \Rightarrow f(x) = (4-1)^x = 3^x$$

$$\Rightarrow f(-2) = 3^{-2} = \frac{1}{9}$$

بنابراین نقطه $(-2, \frac{1}{9})$ روی منحنی f قرار دارد.

(ریاضی ۲، توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۴)

(غرنور فارسی‌بانی)

-۷۷

برای آنکه این تابع، یک تابع نمایی باشد باید عبارت داخل پرانتز بزرگ‌تر از صفر و مخالف ۱ باشد:

$$\frac{a+1}{a-2} > 0 \Rightarrow \begin{array}{c|ccc} a & -1 & 2 & \\ \hline \frac{a+1}{a-2} & + & - & + \end{array}$$

$$\Rightarrow a < -1 \cup a > 2$$

$$\frac{a+1}{a-2} \neq 1 \Rightarrow a+1 \neq a-2 \Rightarrow 1 \neq -2$$
 همواره برقرار است.

بنابراین داریم:

$$\text{جواب} = (-\infty, -1) \cup (2, +\infty)$$

(ریاضی ۲، توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه ۹۹)

(وفید رافتی)

-۷۸

$$\begin{cases} \log_3^x = x \\ \log_3 17 = y \end{cases}$$

$$\log_3^{\sqrt[3]{\frac{5}{1}}} = \frac{1}{3} \log_3^{51} = \frac{1}{3} (\log_3^{51} - \log_3^{1^0})$$

$$= \frac{1}{3} (\log_3^{3 \times 17} - \log_3^{1^0})$$

(مهمر بصیرایی)

-۷۱

$$f(x) = 2 - 4 \log(2x + 2)$$

$$\xrightarrow{x=49} f(49) = 2 - 4 \log(2 \times 49 + 2)$$

$$= 2 - 4 \log 100 = 2 - 4 \times 2 = 2 - 8 = -6$$

(ریاضی ۲، توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۱۴)

(روح‌الله مصطفی‌زاده)

-۷۲

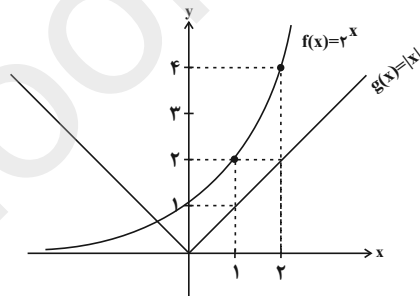
$$2^{2x-3} < 2^{x-1} \Rightarrow 2x-3 < x-1$$

$$\Rightarrow x < 3-1 \Rightarrow x < 2$$

(ریاضی ۲، توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۴)

(وفید رافتی)

-۷۳

با توجه به رسم دو نمودار در یک دستگاه مختصات می‌بینیم که تنها در یک نقطه برخورد دارند.

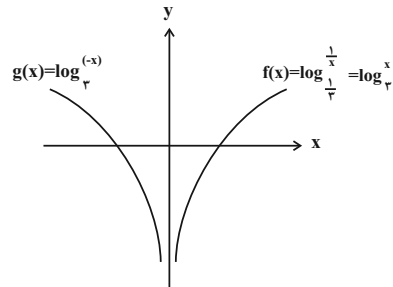
(ریاضی ۲، توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه‌های ۹۷ تا ۱۰۳)

(سیار داوطلب)

-۷۴

دامنه $\log_{\frac{1}{3}}^x$ فاصله $(0, +\infty)$ و دامنه $\log_3^{(-x)}$ به صورت $(-\infty, 0)$

است؛ پس دامنه دو تابع هیچ نقطه مشترکی ندارند و اساساً هیچ‌کدام بالای دیگری نیست.

این دو منحنی نسبت به محور y ها قرینه هم هستند.

(ریاضی ۲، توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۱۰)

$$\Rightarrow \sin \theta = \frac{4}{5} \text{ یا } \sin \theta = -\frac{4}{5}$$

نقطه انتهایی کمان θ در ربع سوم دایره مثلثاتی قرار دارد، پس

$$\sin \theta = -\frac{4}{5} \text{ قابل قبول است.}$$

$$\tan \theta = \frac{\sin \theta}{\cos \theta} = \frac{-\frac{4}{5}}{-\frac{3}{5}} = \frac{4}{3}$$

$$\frac{\tan \theta}{1 - \tan^2 \theta} = \frac{\frac{4}{3}}{1 - \frac{16}{9}} = \frac{\frac{4}{3}}{-\frac{7}{9}} = -\frac{12}{7}$$

(ریاضی ۲، مثلثات، صفحه‌های ۷۷ تا ۸۷)

(کتاب آبی)

-۸۲

در رابطه داده شده، $x = \frac{\pi}{3}$ را قرار می‌دهیم.

$$f(x) = 2 \cos x + 3f\left(\frac{\pi}{3}\right) \xrightarrow{x=\frac{\pi}{3}} f\left(\frac{\pi}{3}\right) = 2 \times \frac{1}{2} + 3f\left(\frac{\pi}{3}\right)$$

$$\Rightarrow -2f\left(\frac{\pi}{3}\right) = 1 \Rightarrow f\left(\frac{\pi}{3}\right) = -\frac{1}{2}$$

بنابراین:

$$f(x) = 2 \cos x - \frac{3}{2}$$

$$-2 - \frac{3}{2} = \frac{-4}{2} = \frac{-7}{2} \text{ مینیمم تابع } f \text{ به ازای } \cos x = -1 \text{ حاصل می‌شود و برابر}$$

است.

(ریاضی ۲، مثلثات، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۴)

(کتاب آبی)

-۸۳

$$f(x+3) = 9f(x) \Rightarrow a^{x+3} = 9 \times a^x$$

$$\Rightarrow a^x \times a^3 = 9 \times a^x \Rightarrow a^3 = 9 \Rightarrow a = \sqrt[3]{9}$$

$$f(x) = (\sqrt[3]{9})^x \text{ بنابراین}$$

$$f(x) = (\sqrt[3]{9})^x \xrightarrow{x=2} f(2) = (\sqrt[3]{9})^2 = \sqrt[3]{9^2}$$

$$= \sqrt[3]{27 \times 3} = 3\sqrt[3]{3}$$

(ریاضی ۲، توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه‌های ۹۷ تا ۱۰۳)

$$= \frac{1}{3} (\log_3^x + \log_3^y - \log_3^1)$$

$$= \frac{1}{3} \left(1 + \frac{\log_3^y}{\log_3^1} - \frac{\log_3^1}{\log_3^1}\right) = \frac{1}{3} \left(1 + \frac{y}{x} - \frac{1}{x}\right)$$

$$= \frac{1}{3} \left(\frac{x+y-1}{x}\right) = \frac{x+y-1}{3x}$$

(ریاضی ۲، توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۴)

(سیرضیا هاشمی زاره)

-۷۹

می‌دانیم:

$$\sin\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right) = \cos \alpha, \cos(\alpha - \pi) = -\cos \alpha$$

$$\sin(3\pi + \alpha) = -\sin \alpha, \cos\left(\frac{3\pi}{2} + \alpha\right) = \sin \alpha$$

پس حاصل کسر داده شده برابر است با:

$$\frac{\cos \alpha - \sin \alpha}{\sin \alpha + \cos \alpha} \cdot \frac{\frac{1 - \tan \alpha}{\tan \alpha + 1}}{\cos \alpha} = \frac{1 - \frac{2}{3}}{\frac{2}{3} + 1}$$

$$= \frac{\frac{1}{3}}{\frac{5}{3}} = \frac{3}{15} = \frac{1}{5}$$

(ریاضی ۲، مثلثات، صفحه‌های ۷۷ تا ۸۷)

(سیرضیا هاشمی زاره)

-۸۰

اگر a را مثبت فرض کنیم، بیشترین مقدار تابع وقتی رخ می‌دهد که $\sin(bx) = 1$ باشد، پس داریم:

$$a(1) + 1 = 3 \Rightarrow a = 2$$

از طرفی اگر $\sin(bx) = 1$ باشد، پس در $x = \frac{\pi}{6}$ برای اولین بار به ازای

$$\sin\left(\frac{b\pi}{6}\right) = 1, (x > 0) \text{ است.}$$

پس $\frac{b\pi}{6} = \frac{\pi}{2}$ ، بنابراین $b = 3$ در نتیجه $ab = 6$ است.

تذکر: اگر a منفی فرض شود، $a = -2$ و $b = -3$ خواهد شد و باز هم $ab = 6$ است.

(ریاضی ۲، مثلثات، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۴)

گواه

(کتاب آبی)

-۸۱

$$\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1 \Rightarrow \sin^2 \theta + \frac{9}{25} = 1 \Rightarrow \sin^2 \theta = \frac{16}{25}$$

غ.ق.ق $\Rightarrow (t+6)(t-3) = 0 \Rightarrow t_1 = 3, t_2 = -6$

بنابراین:

$3^x = 3 \Rightarrow x = 1$

(ریاضی ۲، توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه‌های ۹۷ تا ۱۰۳)

(کتاب آبی)

-۸۷

$4^a = 2\sqrt{2} \Rightarrow (2^2)^a = 2^1 \times 2^{\frac{1}{2}} \Rightarrow 2^{2a} = 2^{1+\frac{1}{2}}$

$\Rightarrow 2a = \frac{3}{2} \Rightarrow a = \frac{3}{4}$

$\Rightarrow \log_{\frac{4}{3}}^{(4a+1)} = \log_{\frac{4}{3}}^{\frac{(4 \times \frac{3}{4} + 1)}{4}} = \log_{\frac{4}{3}}^{\frac{4}{4}} = 1$

(ریاضی ۲، توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه‌های ۱۰۲ تا ۱۱۴)

(کتاب آبی)

-۸۸

$f(2\sqrt{3}) = \log_{\frac{4}{3}}^{((2\sqrt{3})^2 + 4)} = \log_{\frac{4}{3}}^{(12+4)} = \log_{\frac{4}{3}}^{16}$

$\Rightarrow \log_{\frac{4}{3}}^{16} = a \Rightarrow 4^a = 16 \Rightarrow 4^a = 4^2 \Rightarrow a = 2$

(ریاضی ۲، توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۱۴)

(کتاب آبی)

-۸۹

برای آنکه ببینیم $\log_b^a$ بین کدام دو عدد صحیح متوالی است کافی است ببینیم به ازای کدام n, a بین b^{n+1} و b^n است $(n \in \mathbb{N})$ ، لذا:

$3^1 = 3 < 7 < 3^2 = 9 \Rightarrow 1 < \log_3^7 < 2$

پس $\log_3^7$ بین دو عدد ۱ و ۲ قرار می‌گیرد.

(ریاضی ۲، توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۱۴)

(کتاب آبی)

-۹۰

نقطه $(\frac{3}{4}, 8)$ روی نمودار تابع f قرار دارد، بنابراین نقطه $(\frac{3}{4}, 8)$ روی نمودار وارون آن قرار دارد، کافی است ببینیم این نقطه در ضابطه تابع کدام گزینه صدق می‌کند.

گزینه (۱):

$f^{-1}(x) = 2^x \Rightarrow f^{-1}(\frac{3}{4}) = 2^{\frac{3}{4}} = \sqrt[4]{2^3} = 2\sqrt{2} \neq 8$

گزینه (۲):

$f^{-1}(x) = 3^x \Rightarrow f^{-1}(\frac{3}{4}) = 3^{\frac{3}{4}} = \sqrt[4]{3^3} = 3\sqrt{3} \neq 8$

گزینه (۳):

$f^{-1}(x) = 4^x \Rightarrow f^{-1}(\frac{3}{4}) = 4^{\frac{3}{4}} = \sqrt[4]{4^3} = 4 \times 2 = 8$

پس گزینه «۳» صحیح است.

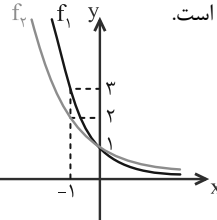
(ریاضی ۲، توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۱۴)

(کتاب آبی)

-۸۴

با توجه به اینکه $c > 1$ است، پس تابع $f_c(x) = c^x$ افزایشی است؛ بنابراین گزینه‌های (۲) یا (۳) صحیح است.

با فرض $a = \frac{1}{3}$ و $b = \frac{1}{4}$ ، نمودار $f_1(x) = (\frac{1}{3})^x$ و $f_2(x) = (\frac{1}{4})^x$ به صورت مقابل خواهد بود. بنابراین گزینه (۳) صحیح است.

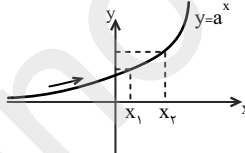
(ریاضی ۲، توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه‌های ۹۷ تا ۱۰۳)

(کتاب آبی)

-۸۵

برای مقایسه عبارتهای توانی با هم، پایه‌ها را یکی کرده و نماها را با هم مقایسه می‌کنیم.

توجه کنید که با توجه به نمودار تابع $y = a^x$:

$a > 1 \Rightarrow x_1 < x_2 \Rightarrow a^{x_1} < a^{x_2}$ اگر

در هر دو نامساوی سعی می‌کنیم پایه‌ها را برابر کرده و سپس نماها را با توجه به نمودار مطرح شده با هم مقایسه کنیم.

$$\begin{cases} 9\sqrt{3} = (3^2)\sqrt{3} = 3^2 \cdot 3^{\frac{1}{2}} = 3^{2+\frac{1}{2}} = 3^{\frac{5}{2}} \\ 27 = 3^3 \end{cases} \Rightarrow 9\sqrt{3} > 27 \quad \checkmark$$

$$\begin{cases} (0/25)\sqrt{35} = (\frac{1}{4})\sqrt{35} = (2^{-2})\sqrt{35} = 2^{-2} \cdot 35^{\frac{1}{2}} \\ \frac{1}{16^3} = \frac{1}{(2^4)^3} = \frac{1}{2^{12}} = 2^{-12} \end{cases}$$

از آنجایی که $\sqrt{35} < 6 < -12 > -2\sqrt{35}$ ، در نتیجه:

$-2\sqrt{35} > -12 \Rightarrow 2^{-2\sqrt{35}} > 2^{-12}$

$\Rightarrow (0/25)\sqrt{35} > \frac{1}{16^3} \quad \checkmark$

بنابراین:

(ریاضی ۲، توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه‌های ۹۷ تا ۱۰۳)

(کتاب آبی)

-۸۶

$9^x + 3^{x+1} - 18 = 0 \Rightarrow (3^2)^x + 3 \times 3^x - 18 = 0$

$\Rightarrow (3^x)^2 + 3 \times 3^x - 18 = 0$

با فرض $3^x = t > 0$ به معادله درجه دوم زیر خواهیم رسید:

$t^2 + 3t - 18 = 0$

موازی

-۹۱

(معمد بگیری)

$$8^{2x-1} = \left(\frac{1}{2}\right)^{-x-7} \Rightarrow (2^3)^{2x-1} = (2^{-1})^{-x-7}$$

$$\Rightarrow 2^{6x-3} = 2^{x+7} \Rightarrow 6x-3 = x+7$$

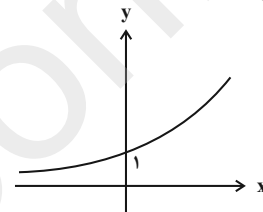
$$\Rightarrow 5x = 10 \Rightarrow x = 2$$

(ریاضی ۲، توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۴)

-۹۲

(معمد بگیری)

با توجه به نمودار، تابع $y = 2^x$ محور y ها را در نقطه $\begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$ قطع می‌کند و برد تابع بازه $(0, +\infty)$ است.

(ریاضی ۲، توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۴)

-۹۳

(سیدضیا هاشمی زاده)

می‌دانیم اگر $\alpha + \beta = \pi$ آنگاه داریم:

$$\beta = \pi - \alpha \Rightarrow \cos \beta = \cos(\pi - \alpha)$$

$$\Rightarrow \cos \beta = -\cos \alpha \Rightarrow \cos \alpha + \cos \beta = 0$$

پس داریم:

$$\left(\cos \frac{\pi}{20} + \cos \frac{19\pi}{20}\right) + \left(\cos \frac{2\pi}{20} + \cos \frac{18\pi}{20}\right)$$

$$+ \dots + \left(\cos \frac{9\pi}{20} + \cos \frac{11\pi}{20}\right) + \cos \frac{10\pi}{20} = 0$$

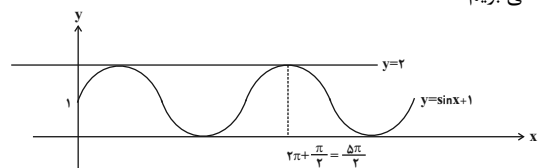
(ریاضی ۲، مثلثات، صفحه‌های ۷۷ تا ۸۷)

-۹۴

(علی شوری)

$$y = \cos\left(x - \frac{\pi}{2}\right) + 1 = \cos\left(\frac{\pi}{2} - x\right) + 1 = \sin x + 1$$

حال برای رسم نمودار تابع $y = \sin x$ ، $y = \sin x + 1$ را یک واحد به بالا می‌بریم:

مقدار تقریبی $\frac{5\pi}{2}$ را حساب می‌کنیم:

$$\frac{5\pi}{2} \approx \frac{5 \times 3.14}{2} = 7.85$$

پس حداقل مقدار طبیعی k ، برابر با ۸ است.
(ریاضی ۲، مثلثات، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۴)

-۹۵

(روح‌الله مصطفی زاده)

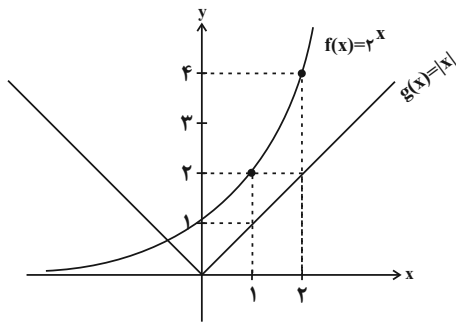
$$2^{2x-3} < 2^{x-1} \Rightarrow 2x-3 < x-1$$

$$\Rightarrow x < 3-1 \Rightarrow x < 2$$

(ریاضی ۲، توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۴)

-۹۶

(وفیر راضی)

با توجه به رسم دو نمودار در یک محور مختصات، می‌بینیم که تنها در یک نقطه برخورد دارند.

(ریاضی ۲، توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه‌های ۹۷ تا ۱۰۳)

-۹۷

(رضا زاکر)

$$(3^2)^{x-2} = 3^{x^2-3x} \Rightarrow 3^{2x-4} = 3^{x^2-3x}$$

$$\Rightarrow x^2 - 3x = 2x - 4 \Rightarrow x^2 - 5x + 4 = 0$$

$$\Rightarrow (x-1)(x-4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} \alpha = 4 \\ \beta = 1 \end{cases} \Rightarrow f(x) = (4-1)^x = 3^x$$

$$\Rightarrow f(-2) = 3^{-2} = \frac{1}{9}$$

بنابراین نقطه $(-2, \frac{1}{9})$ روی منحنی f قرار دارد.

(ریاضی ۲، توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۴)

-۹۸

(فرنود فارسی هانی)

برای آنکه این تابع، یک تابع نمایی باشد باید عبارت داخل پرانتز بزرگ‌تر از صفر و مخالف ۱ باشد:

$$\frac{a+1}{a-2} > 0 \Rightarrow \frac{a+1}{a-2} \begin{array}{c|cc} -1 & 2 \\ \hline + & - & + \end{array}$$

$$\Rightarrow a < -1 \cup a > 2$$

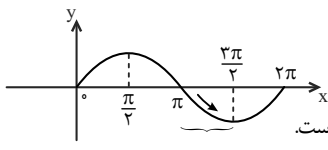
$$\frac{a+1}{a-2} \neq 1 \Rightarrow a+1 \neq a-2 \Rightarrow 1 \neq -2$$

همواره برقرار است.

(کتاب آبی)

-۱۰۲

با رسم نمودار تابع $y = \sin x$

دیدیم می‌شود که در بازه

$[\pi, \frac{3\pi}{2}]$ تابع کاهشی و نامثبت است.

(ریاضی ۲، مثلثات، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۴)

(کتاب آبی)

-۱۰۳

$$\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1 \Rightarrow \sin^2 \theta + \frac{9}{25} = 1 \Rightarrow \sin^2 \theta = \frac{16}{25}$$

$$\Rightarrow \sin \theta = \frac{4}{5} \text{ یا } \sin \theta = -\frac{4}{5}$$

نقطه انتهایی کمان θ در ربع سوم دایره مثلثاتی قرار دارد، پس $\sin \theta = -\frac{4}{5}$

قابل قبول است.

$$\tan \theta = \frac{\sin \theta}{\cos \theta} = \frac{-\frac{4}{5}}{\frac{3}{5}} = -\frac{4}{3}$$

$$\frac{\tan \theta}{1 - \tan^2 \theta} = \frac{\frac{4}{3}}{1 - \frac{16}{9}} = \frac{\frac{4}{3}}{\frac{9-16}{9}} = \frac{\frac{4}{3}}{-\frac{7}{9}} = -\frac{12}{7}$$

(ریاضی ۲، مثلثات، صفحه‌های ۷۷ تا ۸۷)

(کتاب آبی)

-۱۰۴

در رابطه داده شده، $x = \frac{\pi}{3}$ را قرار می‌دهیم.

$$f(x) = 2 \cos x + 3f\left(\frac{\pi}{3}\right) \xrightarrow{x=\frac{\pi}{3}} f\left(\frac{\pi}{3}\right) = 2 \times \frac{1}{2} + 3f\left(\frac{\pi}{3}\right)$$

$$\Rightarrow -2f\left(\frac{\pi}{3}\right) = 1 \Rightarrow f\left(\frac{\pi}{3}\right) = -\frac{1}{2}$$

بنابراین:

$$f(x) = 2 \cos x - \frac{3}{2}$$

مینیمم تابع f به ازای $\cos x = -1$ حاصل می‌شود و برابر $-2 - \frac{3}{2} = -\frac{7}{2}$

است.

(ریاضی ۲، مثلثات، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۴)

بنابراین داریم:

$$(-\infty, -1) \cup (2, +\infty)$$

(ریاضی ۲، توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه ۹۹)

-۹۹

(سیرضیا هاشمی زاده)

می‌دانیم:

$$\sin\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right) = \cos \alpha, \cos(\alpha - \pi) = -\cos \alpha$$

$$\sin(3\pi + \alpha) = -\sin \alpha, \cos\left(\frac{3\pi}{2} + \alpha\right) = \sin \alpha$$

پس حاصل کسر داده شده برابر است با:

$$\frac{\cos \alpha - \sin \alpha}{\sin \alpha + \cos \alpha} \cdot \frac{1 - \tan \alpha}{\tan \alpha + 1} = \frac{1 - \frac{2}{3}}{\frac{2}{3} + 1}$$

$$= \frac{\frac{1}{3}}{\frac{5}{3}} = \frac{1}{5}$$

(ریاضی ۲، مثلثات، صفحه‌های ۷۷ تا ۸۷)

-۱۰۰

(سیرضیا هاشمی زاده)

اگر a را مثبت فرض کنیم، بیشترین مقدار تابع وقتی رخ می‌دهد که $\sin(bx) = 1$ باشد، پس داریم:

$$a(1) + 1 = 3 \Rightarrow a = 2$$

از طرفی اگر $\sin(bx) = 1$ باشد، پس در $x = \frac{\pi}{6}$ برای اولین بار به ازای

$$\sin\left(\frac{b\pi}{6}\right) = 1, (x > 0)$$

پس $\frac{b\pi}{6} = \frac{\pi}{2}$ ، بنابراین $b = 3$ در نتیجه $ab = 6$ است.

تذکر: اگر a منفی فرض شود، $a = -2$ و $b = -3$ خواهد شد و باز هم $ab = 6$ است.

(ریاضی ۲، مثلثات، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۴)

گواه

-۱۰۱

(کتاب آبی)

چون زاویه منفی است، حرکت در جهت حرکت عقربه‌های ساعت است. از طرفی $90^\circ = 36^\circ + 90^\circ = 45^\circ$ ، پس یک دور کامل به همراه 90° در جهت منفی حرکت می‌کنیم.

(ریاضی ۲، مثلثات، صفحه‌های ۷۷ تا ۸۰)

(کتاب آبی)

-۱۰۸

$$9^x + 3^{x+1} - 18 = 0 \Rightarrow (3^2)^x + 3 \times 3^x - 18 = 0$$

$$\Rightarrow (3^x)^2 + 3 \times 3^x - 18 = 0$$

با فرض $3^x = t > 0$ به معادله درجه دوم زیر خواهیم رسید:

$$t^2 + 3t - 18 = 0$$

$$\Rightarrow (t+6)(t-3) = 0 \Rightarrow t_1 = 3, t_2 = -6$$

بنابراین:

$$3^x = 3 \Rightarrow x = 1$$

(ریاضی ۲، توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه‌های ۹۷ تا ۱۰۳)

(کتاب آبی)

-۱۰۹

نمودارهای دو تابع f و g در نقطه‌ای به طول ۱- متقاطع هستند، پس:

$$f(-1) = g(-1) \Rightarrow 3^{-a+b} = \left(\frac{1}{9}\right)^{-1}$$

$$\Rightarrow 3^{-a+b} = 9 = 3^2 \Rightarrow -a+b = 2 \quad (*)$$

از طرفی $f(2) = \frac{1}{3}$ بنابراین:

$$3^{2a+b} = \frac{1}{3} = 3^{-1} \Rightarrow 2a+b = -1 \quad (**)$$

از حل دستگاه معادلات (*) و (**) خواهیم داشت:

$$\begin{cases} -a+b=2 & \text{تفاضل} \\ 2a+b=-1 & \end{cases} \Rightarrow 3a = -3 \Rightarrow a = -1 \xrightarrow{(*)} b = 1$$

$$\Rightarrow f(x) = 3^{-x+1}$$

حال برای محاسبه $f^{-1}(27)$ کافی است معادله $f(x) = 27$ را حل کنیم:

$$3^{-x+1} = 27 = 3^3 \Rightarrow -x+1 = 3 \Rightarrow -x = 2 \Rightarrow x = -2$$

(ریاضی ۲، توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه‌های ۹۷ تا ۱۰۳)

(کتاب آبی)

-۱۱۰

سمت چپ تساوی را با ساده‌سازی به صورت توانی از ۲ می‌نویسیم:

$$\left(\frac{4\sqrt{32}}{3\sqrt{8}}\right)^2 = \left(\frac{(2^2)^4\sqrt{2}}{3 \cdot 2\sqrt{2}}\right)^2 = \left(\frac{2^8\sqrt{2}}{3 \cdot 2\sqrt{2}}\right)^2 = (2^8\sqrt{2} - 2\sqrt{2})^2$$

$$= (2^6\sqrt{2})^2 = 2^{12}\sqrt{2}$$

$$2^{12}\sqrt{2} = 2^A \Rightarrow A = 12\sqrt{2}$$

(ریاضی ۲، توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه‌های ۹۷ تا ۱۰۳)

(کتاب آبی)

-۱۰۵

$$f(x+3) = 9f(x) \Rightarrow a^{x+3} = 9 \times a^x$$

$$\Rightarrow a^x \times a^3 = 9 \times a^x \Rightarrow a^3 = 9 \Rightarrow a = \sqrt[3]{9}$$

بنابراین $f(x) = (\sqrt[3]{9})^x$

$$f(x) = (\sqrt[3]{9})^x \xrightarrow{x=2} f(2) = (\sqrt[3]{9})^2 = \sqrt[3]{9^2}$$

$$= \sqrt[3]{27 \times 3} = 3\sqrt[3]{3}$$

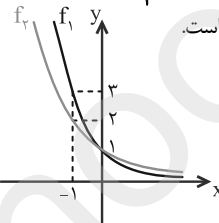
(ریاضی ۲، توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه‌های ۹۷ تا ۱۰۳)

(کتاب آبی)

-۱۰۶

با توجه به اینکه $c > 1$ است، پس تابع $f_c(x) = c^x$ افزایشی است؛ بنابراین گزینه (۲) یا (۳) صحیح است.

با فرض $a = \frac{1}{3}$ و $b = \frac{1}{4}$ ، نمودار $f_1(x) = \left(\frac{1}{3}\right)^x$ و $f_2(x) = \left(\frac{1}{4}\right)^x$ بصورت مقابل خواهد بود. بنابراین گزینه (۳) صحیح است.

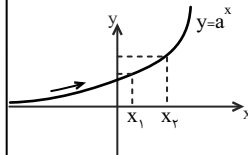
(ریاضی ۲، توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه‌های ۹۷ تا ۱۰۳)

(کتاب آبی)

-۱۰۷

برای مقایسه عبارتهای توانی با هم، پایه‌ها را یکی کرده و نماها را با هم مقایسه می‌کنیم.

توجه کنید که با توجه به نمودار تابع $y = a^x$

$$a > 1 \Rightarrow x_1 < x_2 \Rightarrow a^{x_1} < a^{x_2}$$

در هر دو نامساوی سعی می‌کنیم پایه‌ها را برابر کرده و سپس نماها را با توجه به نمودار بالا با هم مقایسه کنیم.

$$\begin{cases} 9\sqrt{3} = (3^2)\sqrt{3} = 3^2\sqrt{3} = 3^{2+1/2} \\ 27 = 3^3 \end{cases} \Rightarrow 9\sqrt{3} > 27 \quad \checkmark$$

$$\begin{cases} (0/25)\sqrt{35} = \left(\frac{1}{4}\right)\sqrt{35} = (2^{-2})\sqrt{35} = 2^{-2}\sqrt{35} \\ \frac{1}{16^3} = \frac{1}{(2^4)^3} = \frac{1}{2^{12}} = 2^{-12} \end{cases}$$

از آنجایی که $\sqrt{35} < 6$ پس $-2\sqrt{35} > -12$ ، در نتیجه:

$$-2\sqrt{35} > -12 \Rightarrow 2^{-2\sqrt{35}} > 2^{-12}$$

$$\Rightarrow (0/25)\sqrt{35} > \frac{1}{16^3} \quad \checkmark$$

بنابراین:

(ریاضی ۲، توابع نمایی و لگاریتمی، صفحه‌های ۹۷ تا ۱۰۳)

زیست‌شناسی (۲)

-۱۱۱

(علی حسن پور)

۱) یاخته‌های بینابینی فاقد توانایی بیگانه‌خواری می‌باشند.

۲) هر دوی این سلول‌ها، درون کیسه بیضه قرار دارند.

۳) هر دو سلول فاقد توانایی تقسیم میوز می‌باشند.

۴) سلول‌های سرتولی و سلول‌های بینابینی هر دو بر فرایند زامه‌زایی تأثیرگذار هستند.

(زیست‌شناسی ۲، تولید مثل، صفحه‌های ۹۸، ۹۹ و ۱۰۱)

-۱۱۲

(علی حسن پور)

۱) نادرست - هر تخمدان یک دختر بچه نابالغ دارای حدود یک میلیون اووسیت اولیه می‌باشد.

۲) نادرست - دقت کنید در تخمدان دختر نابالغ، فولیکول بالغ تشکیل نمی‌شود.

۳) درست - تخمدان‌ها درون حفره شکمی قرار دارند و توسط صفاق احاطه شده‌اند.

۴) نادرست - تخمدان با کمک طنابی پیوندی و عضلانی (نه لوله‌های رحمی) به دیواره خارجی رحم متصل‌اند.

(زیست‌شناسی ۲، تولید مثل، صفحه‌های ۱۰۲ تا ۱۰۵)

(زیست‌شناسی، صفحه ۲۱)

-۱۱۳

(علی پوهری)

به مجموع ترشحات سه نوع غده پروستات، وزیکول سمینال و پیازی میزراهی، که زامه‌ها را از طریق میزراه به بیرون از بدن منتقل می‌کنند، مایع منی گفته می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها :

۱) حرکت اسپرم‌ها در اپیدیدیم شروع می‌شود.

۲) ترشحات پروستات قلیایی است و باعث افزایش pH مایع منی می‌شود.

۴) ترشحات روان کننده مربوط به غده پیازی میزراهی است که اسپرم‌ها با یاخته‌های این غده در تماس نیستند.

(زیست‌شناسی ۲، تولید مثل، صفحه ۱۰۰)

(زیست‌شناسی، صفحه ۴۰)

-۱۱۴

(علی پوهری)

تصویر صورت سوال، مربوط به جسم زرد در تخمدان است. جسم زرد قابلیت ترشح هورمون‌های جنسی استروژن و پروژسترون را دارد؛ اما دقت کنید که بخش قشری غده فوق کلیه نیز توانایی تولید و ترشح هورمون‌های جنسی را دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) در شرایطی که بارداری رخ دهد، جسم زرد با ترشح استروژن و پروژسترون، در حفظ جنین جایگزین شده (با حفظ ضخامت دیواره داخلی رحم) نقش دارد.

۳) در نیمه دوم چرخه جنسی، در شرایطی که جسم زرد در تخمدان دیده می‌شود، می‌توانیم افزایش ضخامت دیواره داخلی رحم را مشاهده کنیم.

۴) غیر فعال شدن جسم زرد باعث کاهش استروژن و پروژسترون در خون می‌شود. کاهش این هورمون‌ها موجب ناپایداری جدار رحم و تخریب و ریزش آن می‌شود که علامت شروع دوره جنسی بعدی است

(زیست‌شناسی ۲، تولید مثل، صفحه‌های ۵۹، ۱۰۵ و ۱۰۶)

-۱۱۵

(علیرضا آهویی)

یاخته‌های جسم زرد با تأثیر هورمون LH فعالیت ترشحی خود را افزایش می‌دهند. این هورمون در بدن مردان، تحت تأثیر مکانیسم بازخورد منفی با هورمون جنسی مردانه (تستوسترون) قرار دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها

گزینه «۱»: دقت داشته باشید هورمون LH، یاخته‌های بینابینی را تحریک می‌کند. یاخته‌های بینابینی از یاخته‌های دیواره لوله‌های زامه‌ساز محسوب نمی‌گردند.

گزینه «۲»: هورمون FSH سبب بزرگ و بالغ شدن فولیکول می‌شود.

گزینه «۴»: در اواخر نیمه اول چرخه جنسی، بین هورمون‌های جنسی زنانه و هورمون‌های FSH و LH بازخورد مثبت وجود دارد، زیرا افزایش یک باره استروژن سبب افزایش مقدار ترشح هورمون‌های FSH و LH می‌شود.

(زیست‌شناسی ۲، تولید مثل، صفحه‌های ۹۸، ۱۰۱، ۱۰۴، ۱۰۵ تا ۱۰۷)

-۱۱۶

(علیرضا زاکر)

اووسیت ثانویه، جسم‌های قطبی، تخمک و اسپرم یاخته‌های هاپلوئیدی هستند که می‌توانند درون لوله‌های رحمی دیده شوند. همه این یاخته‌ها دارای ۲۳ کروموزوم درون هسته خود می‌باشند؛ در نتیجه دارای ۲۳ سانتومر نیز می‌باشند. اسپرماتیدها نیز در هسته خود ۲۳ کروموزوم دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اسپرم‌ها حاصل تمایز (نه تقسیم) اسپرماتیدها می‌باشد.

گزینه «۲»: اسپرم در بدن زن تولید نمی‌شود.

گزینه «۳»: اسپرم‌ها تحت اثر فعالیت هورمون‌های جنسی زنانه تولید نمی‌شوند.

(زیست‌شناسی ۲، تولید مثل، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۱ تا ۱۰۵)

-۱۱۷

(مهمربابری)

هورمون LH باعث رشد جسم زرد تخمدان می‌شود. در حدود روز چهاردهم دوره، افزایش یک باره آن، محرکی برای آزاد شدن مقدار زیادی FSH و LH از هیپوفیز پیشین می‌شود (بازخورد مثبت).

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) در حدود روز چهاردهم چرخه تخمدانی بین هورمون استروژن و هورمون‌های LH و FSH بازخورد مثبت وجود دارد.

۲) هورمون FSH سبب بزرگ و بالغ شدن انبایک(ها) در تخمدان می‌شود. این هورمون در طی نیمه نخست چرخه تخمدانی (در طی تخریب دیواره داخلی رحم و هم چنین بعد از آن) افزایش می‌یابد.

۳) هورمون استروژن از یاخته‌های انبانک‌های تخمدان نیز آزاد می‌شود.

(زیست‌شناسی ۲، تولید مثل، صفحه‌های ۱۰۴ تا ۱۰۷)

-۱۱۸

(امیرحسین میرزایی)

با فرض برخورد اسپرم با اووسیت ثانویه و شروع فرایند لقاح، یاخته‌های تخمک و دومین جسم قطبی در خارج از تخمدان ها ایجاد می شوند(درون لوله فالوپ). این یاخته‌ها فاقد توانایی تقسیم و عبور از نقطه واریسی متافازی است. بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) یاخته‌های دارای کروموزوم های مضاعف شده در فرایند تخمک زایی زن بالغ و سالم ، اووسیت اولیه و ثانویه و اولین جسم قطبی می باشد. اووسیت اولیه و ثانویه دارای دو جفت سانتیریول می باشند که هر جفت از این سانتیریول ها در یک قطب یاخته قرار می گیرند.

۲) اووسیت ثانویه نوعی یاخته هاپلوئید است که در طی تقسیم میوز ۲، رشته های دوک تقسیم را به کمک سانتیریول های خود سازماندهی می کند.

۳) اووسیت ثانویه و جسم قطبی یاخته‌هایی هستند که می‌توانند در فرایند لقاح شرکت کنند. جسم قطبی مقدار زیادی سیتوپلاسم ندارد.

(زیست‌شناسی ۲، تولیدمثل، صفحه های ۸۱ ، ۸۴ ، ۸۸ ، ۹۲ ، ۱۰۲ و ۱۰۴)

-۱۱۹

(شاهین رضیان)

در صورتی تقسیم کاستمان کامل می شود که زامه به اووسیت ثانویه برخورد کند و فرایند لقاح آغاز شود. در این حالت، مام یاخته ثانویه تقسیم کاستمان را تکمیل می کند و تخمک ایجاد می کند که با زامه لقاح می یابد و تخم تشکیل می شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۴) اگر زامه با اووسیت ثانویه برخورد نکند یا لقاح آغاز نشود، مام یاخته ثانویه همراه با خون ریزی دوره ای از بدن دفع می شود ؛ پس ممکن است برخورد اسپرم و اووسیت ثانویه انجام شود اما فرایند لقاح آغاز نشود ؛ در این صورت تقسیم میوز ۲ نیز تکمیل نمی شود.

۲) اگر بارداری صورت گرفته باشد ، در واقع تقسیم میوز ۲ نیز تکمیل شده است و تخمک ایجاد شده است. در این حالت بعد از تخمک گذاری ، بعد از پایان تقسیم میوز ۲، فقط یک بار تقسیم سیتوپلاسم به صورت نابرابر صورت می گیرد.

(زیست‌شناسی ۲، تولیدمثل، صفحه های ۱۰۴ و ۱۰۵)

-۱۲۰

(حسن ممبر نشائی)

هورمون‌های LH، FSH، پرولاکتین و تستوسترون در تولیدمثل یک مرد دخالت دارند. یاخته‌های تولیدکننده همه این هورمون‌ها از نوع درون‌ریز هستند و درون غدد درون ریز بدن قرار گرفته اند. این یاخته ها هورمون های خود را در پی فرایند برون رانی به بیرون از یاخته ترشح می کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۳) هورمون‌های LH و FSH و پرولاکتین از غدد مغزی ترشح می‌شوند.

۲) هورمون FSH موجب اثرگذاری بر سلول‌های سرتولی می‌شود. این سلول‌ها بیگانه‌خوار هستند.

(زیست‌شناسی ۲، تولیدمثل، صفحه ۵۵، ۵۷، ۹۹ و ۱۰۱)

(زیست‌شناسی، صفحه ۱۶)

-۱۲۱

(امیرحسین میرزایی)

تنها مورد چهارم به درستی بیان شده است.

منظور از صورت سؤال، هر دو نوع یاخته‌های اسپرماتوسیت اولیه و ثانویه است.

اسپرماتوسیت‌های اولیه و ثانویه دارای کروموزوم‌های دو کروماتیدی بوده و به ترتیب دیپلوئید و هاپلوئید هستند. اسپرماتوسیت اولیه با انجام تقسیم میوز ۱، سلول های هاپلوئید اسپرماتوسیت ثانویه را می‌سازد؛ اسپرماتوسیت ثانویه نیز با انجام تقسیم میوز ۲، سلول‌های اسپرماتید را می‌سازد که سلول‌هایی هاپلوئید با کروموزوم‌های تک کروماتیدی هستند.

جداکردن کروماتیدهای خواهری فقط در تقسیم میوز ۲ و در اسپرماتوسیت‌های ثانویه دیده می‌شود.

سلول های اسپرماتوگونی (سلول های لایه زاینده) سازنده اسپرماتوسیت‌های اولیه هستند.

(زیست‌شناسی ۲، تولیدمثل، صفحه های ۸۰، ۸۱، ۹۳ و ۹۹)

-۱۲۲

(مهمربابری)

منظور صورت سؤال یاخته‌های بینابینی است. این یاخته‌ها هورمون تستوسترون ترشح می‌کنند که ترشح آن طی سازوکار بازخورد منفی با هورمون LH تنظیم می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) یاخته‌های بینابینی در بین لوله‌های اسپرم‌ساز قرار دارند، نه در دیواره لوله‌های اسپرم‌ساز.

۳) فعالیت این یاخته‌ها تحت تأثیر مستقیم هورمون LH قرار می‌گیرد.

۴) یاخته های سرتولی، بزرگترین یاخته‌های دیواره لوله‌های اسپرم‌ساز هستند.

(زیست‌شناسی ۲، تولیدمثل، صفحه های ۹۹ و ۱۰۱)

-۱۲۳

(حسن ممبر نشائی)

گزینه‌های ۱ و ۲) لیپوما نوعی تومور خوش‌خیم است و توانایی متاستاز و حمله به بافت‌های دیگر از طریق خون و لنف را ندارد.

گزینه ۳) ملانوما معمولاً اندازه کوچکی دارد. هم چنین لیپوما ممکن است زیاد بزرگ نشود.

گزینه ۴) هر نوع توموری (چه خوش‌خیم و چه بدخیم) به علت تقسیم تنظیم‌نشده یاخته‌ها و از دست رفتن کنترل چرخه یاخته‌ای ایجاد می‌شود.

(زیست‌شناسی ۲، تقسیم یافته، صفحه های ۸۸ و ۸۹)

۱۲۴-

(مبتهی عطار)

دقت کنید نوعی عامل رشد، در پوست انسان زیر محل زخم تولید می شود که با افزایش سرعت تقسیم یاخته ها، سرعت بهبود زخم را افزایش می دهد.
(زیست شناسی ۲، تقسیم یافته، صفحه های ۵۴، ۸۷ و ۸۸)

۱۲۵-

(امیرحسین بهروزی فرر)

فقط مورد ب صحیح است. یاخته های فولیکولی توانایی ساخت گیرنده برای هورمون های FSH و LH را دارند؛ در نتیجه زن (های) لازم برای ساخت این گیرنده ها را در ساختار خود دارند.

بررسی سایر موارد:

الف) دقت کنید که طبق متن کتاب درسی، یکی از فولیکول هایی که رشد بیشتری پیدا کرده است، چرخه تخمدانی را آغاز می کند؛ در واقع شروع رشد فولیکول ها قبل از آغاز چرخه تخمدانی است.

ج) دقت کنید در هر فولیکول فقط یک اووسیت وجود دارد؛ نه اووسیت ها!

د) دقت کنید که همه فولیکول ها الزاماً بالغ نمی شوند!

(زیست شناسی ۲، تولید مثل، صفحه های ۱۰۲، ۱۰۴ و ۱۰۵)

۱۲۶-

(مبتهی عطار)

تقسیم میوز اووسیت اولیه در طی نیمه اول چرخه جنسی صورت می گیرد. در این نیمه میزان چین خوردگی ها، حفرات و اندوخته خونی دیواره داخلی رحم (نه دیواره های رحم) نیز افزایش می یابد.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱) این مورد طبق شکل ۷ صفحه ۱۰۲ واضح است.

گزینه ۲) تقسیم یاخته های فولیکولی تحت تأثیر هورمون FSH انجام می شود.

گزینه ۴) در نیمه اول چرخه جنسی مقدار استروژن در حال افزایش است.

(زیست شناسی ۲، تولید مثل، صفحه های ۱۰۲، ۱۰۴ تا ۱۰۶)

۱۲۷-

(امیرحسین بهروزی فرر)

مطابق شکل کتاب درسی در پی تقسیم میتوز هر اووگونی، دو سلول ایجاد می شود که این دو سلول محتوای وراثتی یکسانی دارند زیرا محصول تقسیم میتوز هستند. برخی از این سلول ها به اووسیت اولیه تبدیل شده و میوز انجام می دهند.

(زیست شناسی ۲، تولید مثل، صفحه های ۸۰، ۸۱، ۹۲، ۱۰۲ و ۱۰۴)

۱۲۸-

(مهم مهری روزبهانی)

فقط مورد الف صحیح است.

اووسیت های اولیه و ثانویه هر دو در درون فولیکول های تخمدانی قرار دارند. اووسیت اولیه در مرحله پروفاز میوز ۱ متوقف شده است و اووسیت ثانویه نیز بعد از اتمام میوز ۱، تا زمان برخورد اسپرم و شروع فرایند لقاح، در این مرحله از میوز متوقف می شود. اووسیت های در حال تقسیم نیز در مرحله ای از تقسیم میوز قرار دارند.

بررسی سایر موارد:

مورد ب) در اووسیت ثانویه فقط یک کروموزوم جنسی داریم، نه کروموزوم های جنسی!

مورد ج و د) دقت کنید برخی اووسیت های اولیه هیچ گاه تقسیم میوز ۱ خود را ادامه نمی دهند و از بین می روند.

(زیست شناسی ۲، تولید مثل، صفحه های ۸۱، ۱۰۲ و ۱۰۴)

۱۲۹-

(امیرحسین بهروزی فرر)

اووسیت ثانویه و نخستین جسم قطبی حاصل تقسیم میوز یک هستند و هر دو دارای یک جفت سانتیوپول هستند. این یاخته ها هر دو بعد از لقاح توانایی تولید توده یاخته ای را دارند. (توده یاخته ای جنین انسان و توده یاخته ای بی شکل). هم چنین به علت تقسیم سیتوپلاسم نابرابری که انجام می شود، مقدار راکبزه در این دو یاخته باهم متفاوت است.

(زیست شناسی ۲، تولید مثل، صفحه های ۸۰، ۸۱، ۸۴، ۹۰ و ۱۰۴)

۱۳۰-

(مهم مهری نشانی)

شکل نشان داده شده می تواند مربوط به مرحله آنافاز میوز ۲ باشد. در مرحله تلوفاز میوز ۲ کروموزوم ها شروع به باز شدن کرده و رشته های کروماتینی را ایجاد می کنند.

بررسی سایر گزینه ها:

۱) بلافاصله قبل از مرحله آنافاز در میوز ۲، متافاز ۲ انجام می شود؛ در این مرحله تتراد وجود ندارد.

۲) بعد از آنافاز میتوز، تلوفاز رخ می دهد و ممکن است همراه با تلوفاز تقسیم سیتوپلاسم نیز انجام شود؛ اما دقت کنید که این تقسیم سیتوپلاسم همواره به صورت کامل انجام نمی شود؛ مانند تقسیم سیتوپلاسم در اسپرماتوگونی!

۳) عدد کروموزومی سلول ها در مرحله آنافاز میتوز به طور موقت دو برابر می شود نه در مرحله متافاز میتوز.

(زیست شناسی ۲، تولید مثل، صفحه های ۸۵، ۸۶، ۹۲، ۹۳ و ۹۹)

فیزیک (۲)

(مهری طالبی)

۱۳۴-

با استفاده از رابطه بزرگی نیروی مغناطیسی وارد بر ذره باردار متحرک، داریم:

$$F = |q| v B \sin 90^\circ \Rightarrow v = \frac{F}{|q| B \sin 90^\circ} = \frac{4 \times 10^{-2}}{10^{-5} \times 8 \times 10^{-2} \times 1}$$

$$\Rightarrow v = 5 \times 10^4 \frac{m}{s}$$

(فیزیک ۲، مقناطیس و القای الکترومغناطیسی، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۳)

(سعید اردر)

۱۳۵-

طبق رابطه $F = |q| v B \sin \theta$ ، وقتی جهت میدان مغناطیسی در راستای محور y ها است، به ذره هنگامی نیرو وارد می‌شود که بردار سرعت در جهت محور y ها نباشد. در این مسأله، بردار سرعت در جهت محور y نمی‌تواند نیروی مغناطیسی ایجاد کند و فقط مؤلفه‌ای از آن که در جهت محور x ها است، سبب ایجاد نیروی مغناطیسی به ذره می‌شود. داریم:

$$F = 2 \times 10^{-6} \times 3 \times 10^6 \times 6 \times 10^{-3} \times 1 = 3/6 \times 10^{-2} N$$

(فیزیک ۲، مقناطیس و القای الکترومغناطیسی، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۳)

(مهوراد مردانی)

۱۳۶-

بزرگی نیروی مغناطیسی وارد بر ذره باردار متحرک با اندازه بار (q) ، تندی (v) ، بزرگی میدان مغناطیسی (B) و زاویه (θ) بین $\vec{v}$ و $\vec{B}$ برابر است با:

$$F = |q| v B \sin \theta$$

$$\begin{cases} F_\alpha = |q_\alpha| v B \sin 30^\circ \\ F_e = |q_e| v B \sin 60^\circ \end{cases}$$

$$\frac{|q_\alpha| = |2q_e|}{F_e} \rightarrow \frac{F_\alpha}{F_e} = \frac{|2q_e| \times v \times B \times \sin 30^\circ}{|q_e| \times v \times B \times \sin 60^\circ} \Rightarrow \frac{F_\alpha}{F_e} = \frac{2\sqrt{3}}{3}$$

(فیزیک ۲، مقناطیس و القای الکترومغناطیسی، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۳)

(اسماعیل مرادی)

۱۳۷-

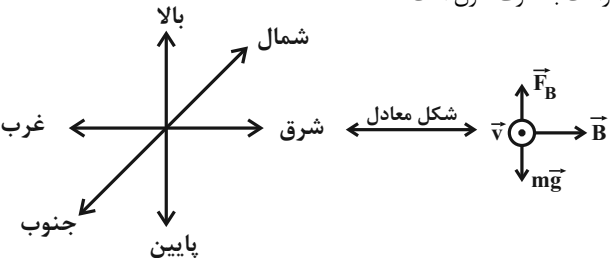
اگر چهار انگشت دست راست در جهت $\vec{v}$ باشد، به گونه‌ای که خم شدن انگشتان در جهت $\vec{B}$ قرار گیرد، انگشت شست به سمت بالا خواهد بود. بنابراین به الکترون (بار منفی)، نیرویی به سمت پایین وارد می‌شود و در نتیجه الکترون به سمت پایین (مسیر (۲)) منحرف می‌شود. نیرویی که میدان مغناطیسی بر ذره باردار وارد می‌کند، همواره به سرعت ذره عمود است؛ در نتیجه کار نیروی مغناطیسی صفر است. بنابراین طبق قضیه کار و انرژی جنبشی $(W_t = \Delta K)$ ، انرژی جنبشی و در نتیجه تندی الکترون تغییری نمی‌کند.

(فیزیک ۲، مقناطیس و القای الکترومغناطیسی، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۳)

(مهوراد مردانی)

۱۳۸-

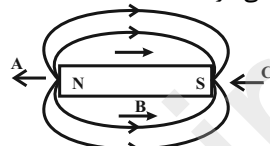
برای آنکه مسیر حرکت ذره تغییر نکند، باید نیروی مغناطیسی، نیروی وزن را خنثی کند. بر اساس شکل زیر، سوی میدان مغناطیسی طبق قاعده دست راست به طرف شرق است.

(سعید زرین کفش)

۱۳۱-

با توجه به قرارگیری عقربه مغناطیسی در بالای آهنربا، می‌توان جهت خطوط میدان مغناطیسی در اطراف آهنربا را تعیین نمود. جهت خطوط میدان در خارج آهنربا از N به S می‌باشد و عقربه مغناطیسی همواره در جهت خط‌های میدان مغناطیسی قرار می‌گیرد.

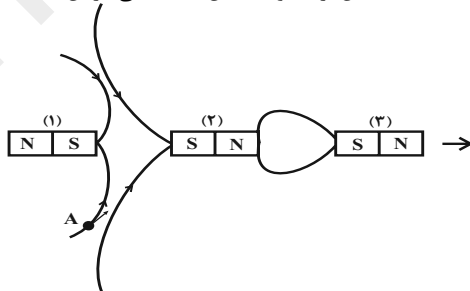

(فیزیک ۲، مقناطیس و القای الکترومغناطیسی، صفحه‌های ۶۶ تا ۶۸)

(مرتضی پعفری)

۱۳۲-

تراکم خطوط میدان در اطراف آهنربای (۳) بیشتر از آهنربای (۲) و تراکم خطوط میدان در اطراف آهنربای (۲) بیشتر از آهنربای (۱) است. بنابراین، آهنربای (۳)، آهنربای قوی‌تر و آهنربای (۱)، آهنربای ضعیف‌تری است. در خارج از آهنربا، میدان مغناطیسی از قطب N خارج و وارد قطب S آن می‌شود. با توجه به جهت عقربه مغناطیسی، سمت راست آهنربای (۳)، قطب N و سمت چپ آن قطب S است. با توجه به خطوط، سایر قطب‌ها در آهنرباهای دیگر به صورت شکل زیر است. جهت میدان مغناطیسی در هر نقطه نیز هم‌جهت با خط مماس بر خطوط میدان مغناطیسی در آن نقطه است.

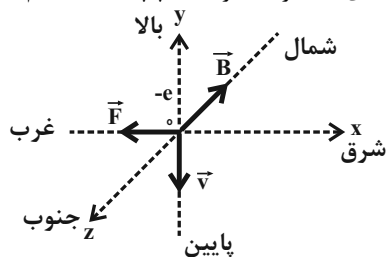

(فیزیک ۲، مقناطیس و القای الکترومغناطیسی، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

(مهوراد مردانی)

۱۳۳-

اگر چهار انگشت دست راست را در جهت سرعت الکترون به سمت پایین بگیریم، به گونه‌ای که بردار عمود بر کف دست در جهت میدان مغناطیسی و رو به شمال باشد، انگشت شست جهت نیروی مغناطیسی وارد بر بار الکتریکی مثبت را به سمت شرق نشان می‌دهد. دقت شود چون بار الکتریکی الکترون منفی است، بنابراین باید جهت به دست آمده را برعکس کنیم، در نتیجه الکترون به سمت غرب منحرف می‌شود. (چون بار ذره منفی است، از اول می‌توانستیم به جای دست راست، از دست چپ استفاده کنیم.)

(فیزیک ۲، مقناطیس و القای الکترومغناطیسی، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۳)

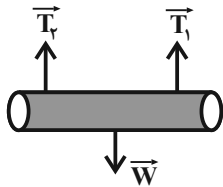

(مصطفی کیانی)

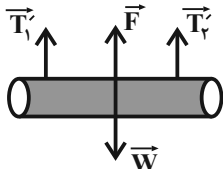
۱۴۲-

گام اول: قبل از عبور جریان الکتریکی، مجموع نیروی کشش ریسمان‌ها وزن سیم را نشان می‌دهد که برابر است با:

$$W = T_1 + T_2 \xrightarrow{T_1=T_2=0.3N} W = 0.3 + 0.3 = 0.6N$$

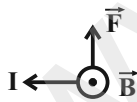
گام دوم: بنا به رابطه $F = I\ell B \sin \theta$ ، با عبور جریان الکتریکی از سیم، بر آن نیروی مغناطیسی وارد می‌شود. چون نیروی کشش ریسمان‌ها کاهش یافته است، این نیرو باید رو به بالا باشد. بنابراین پس از محاسبه اندازه $\vec{F}$ ، اندازه I را می‌یابیم.

$$W = T_1' + T_2' + F \xrightarrow{T_1'=T_2'=0.2N, W=0.6N} 0.6 = 0.2 + 0.2 + F \Rightarrow F = 0.2N$$

$$F = I\ell B \sin \theta \xrightarrow{F=0.2N, \theta=90^\circ, \ell=0.2m, B=0.2T} 0.2 = I \times 0.2 \times 0.2 \times 1 \Rightarrow I = 5A$$

با استفاده از قاعده دست راست و معلوم بودن جهت $\vec{B}$ و $\vec{F}$ ، جهت I به طرف غرب است. دقت کنید، چون جهت $\vec{B}$ رو به جنوب است، آن را با علامت $\odot$ نشان می‌دهیم.

(فیزیک ۲، مغناطیس و القای الکترومغناطیسی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۶)

(مرتضی پعفری)

۱۴۳-

با توجه به شکل، زاویه میدان مغناطیسی با سیم‌های AB و BC به ترتیب برابر 60° و 30° است. همچنین، با توجه به قاعده دست راست برای تعیین جهت نیروی مغناطیسی وارد بر سیم حامل جریان، جهت نیروی مغناطیسی وارد بر سیم AB درونسو و جهت نیروی مغناطیسی وارد بر سیم BC برونسو می‌باشد. اندازه هر یک از این دو نیرو برابر است با:

$$\otimes F_{AB} = BI\ell_{AB} \sin \theta_{AB}$$

$$= (5.0 \times 10^{-4}) \times 1.0 \times (1.0 \times 10^{-2}) \times \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{\sqrt{3}}{40} N$$

$$\odot F_{BC} = BI\ell_{BC} \sin \theta_{BC}$$

حال داریم:

$$F_B = mg \Rightarrow |q| v B \sin \theta = mg$$

$$\xrightarrow{\theta=90^\circ \rightarrow \sin \theta=1} |q| v B = mg$$

$$\Rightarrow B = \frac{mg}{|q| v} \xrightarrow{m=1 \times 10^{-3} kg, q=1.0^{-6} C, v=1.5 \frac{m}{s}}$$

$$B = \frac{1.0^{-3} \times 1.0}{1.0^{-6} \times 1.5} = 0.1 T \xrightarrow{1 T = 10^4 G}$$

$$B = 1.0^3 G$$

(فیزیک ۲، مغناطیس و القای الکترومغناطیسی، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۳)

۱۳۹-

(سیدامیر نیلویی نوالی)

نیروی مغناطیسی وارد بر سیم حامل جریان در میدان مغناطیسی، به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$F = I\ell B \sin \theta$$

با توجه به داده‌های مسئله، داریم:

$$F = 2 \times 1 \times 10.0 \times 10^{-4} \times \sin 37^\circ = 12 \times 10^{-3} = 1/2 \times 10^{-2} N$$

(فیزیک ۲، مغناطیس و القای الکترومغناطیسی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۶)

۱۴۰-

(مسین ناصبی)

فقط زاویه بین راستای سیم و خط‌های میدان مغناطیسی تغییر کرده است، بنابراین با توجه به رابطه $F = I\ell B \sin \theta$ ، داریم:

$$F \propto \sin \theta$$

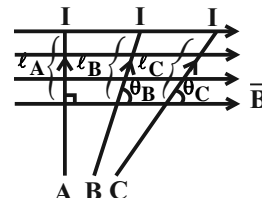
$$\frac{F_2}{F_1} = \frac{\sin \theta_2}{\sin \theta_1} \Rightarrow \frac{F_2}{F_1} = \frac{\sin 30^\circ}{\sin 37^\circ} = \frac{1/2}{6/10} = \frac{5}{6}$$

(فیزیک ۲، مغناطیس و القای الکترومغناطیسی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۶)

۱۴۱-

(علی عاقلی)

در رابطه $F = BI\ell \sin \theta$ ، عبارت $\ell \sin \theta$ برابر با مؤلفه سیم در راستای عمود بر خط‌های میدان مغناطیسی می‌باشد که اگر به شکل توجه کنید، مؤلفه سیم در راستای عمود بر میدان مغناطیسی برای هر ۳ سیم یکسان است.

$$\ell_A \sin 90^\circ = \ell_B \sin \theta_B = \ell_C \sin \theta_C \Rightarrow F_A = F_B = F_C$$

(فیزیک ۲، مغناطیس و القای الکترومغناطیسی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۶)

(سین تاصمی)

با بستن کلید k ، مقاومت موازی R_3 به مدار اضافه می‌شود، در نتیجه مقاومت

معادل مدار کاهش می‌یابد و طبق رابطه $I = \frac{\epsilon}{R_{eq} + r}$ ، با کاهش R_{eq}

جریان اصلی در مدار افزایش خواهد یافت و آمپرسنج A_1 عدد بزرگ‌تری را نشان می‌دهد.

از سوی دیگر، ولتاژ دو سر مقاومت R_1 با ولتاژ دو سر مولد برابر است. بنابراین خواهیم داشت:

$$V_{R_1} = V_{مولد} = \epsilon - Ir$$

با افزایش I ، ولتاژ دو سر مقاومت R_1 کاهش می‌یابد. بنابراین طبق رابطه

$$I_1 = \frac{V_{R_1}}{R_1}$$

(فیزیک ۲، جریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۵ تا ۶۱)

(فرشار لطف‌اله زاده)

توان لامپ بسته شده روی شاخه اصلی باید ۱۲ وات باشد، پس اگر جریان شاخه اصلی را I و مقاومت هر لامپ را R فرض کنیم:

$$12 = RI^2 \Rightarrow I^2 = \frac{12}{R}$$

مقاومت کل مدار را حساب می‌کنیم.

$$R + R = 2R \Rightarrow \text{معادل شاخه بالا}$$

$$\Rightarrow \text{مقاومت دو شاخه موازی} = \frac{(2R) \times R}{2R} = \frac{2R}{3}$$

$$\Rightarrow \text{مقاومت کل} = R_{eq} = R + \frac{2}{3}R = \frac{5}{3}R$$

$$\Rightarrow P_{کل} = R_{eq} I^2 = \left(\frac{5}{3}R\right) \times \left(\frac{12}{R}\right) = 20 \text{ W}$$

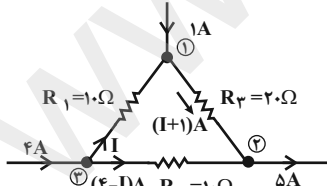
(فیزیک ۲، جریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۱)

(غلامرضا ممینی)

ابتدا با توجه به جریان‌های نشان داده شده، جریان را در هر مقاومت مشخص می‌کنیم، دقت کنیم جریان کل خروجی از مجموعه این مقاومت‌ها $I_{کل} = 1 + 4 = 5 \text{ A}$ است:

$$V_{R_1} + V_{R_2} = V_{R_3} \Rightarrow 10I + 20(I+1) = 10(4-I)$$

$$\Rightarrow 10I + 20I + 20 = 40 - 10I \Rightarrow 40I = 20 \Rightarrow I = 0.5 \text{ A}$$

نسبت V_{R_1} به V_{R_2} برابر است با:

$$\frac{V_{R_1}}{V_{R_2}} = \frac{IR_1}{(4-I)R_2} = \frac{0.5 \times 10}{(4 - 0.5) \times 10} = \frac{0.5}{3.5} = \frac{1}{7}$$

(فیزیک ۲، جریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۵ تا ۶۱)

(مرتضی بیغری)

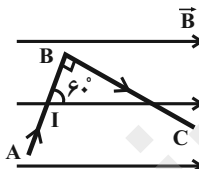
مقاومت ۱۲ اهمی بالایی، اتصال کوتاه شده و از مدار حذف می‌شود. با فرض آنکه جریان الکتریکی در مقاومت ۱۲ اهمی پایینی برابر I است، جریان سایر

۱۴۷-

$$= (500 \times 10^{-4}) \times 10 \times (20 \times 10^{-2}) \times \frac{1}{2} = \frac{1}{20} = \frac{2}{40} \text{ N}$$

با توجه به خلاف جهت بودن نیروها، برابری آن‌ها از تفاضل آن‌ها به دست می‌آید.

$$\odot F = F_{BC} - F_{AB} = \frac{2}{40} - \frac{\sqrt{3}}{40} = \frac{2 - \sqrt{3}}{40} \text{ N}$$

(فیزیک ۲، مفاطیس و القای الکترومغناطیسی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۶)

(عبدالرضا امینی نسب)

۱۴۴-

ابتدا به کمک رابطه $P = RI^2$ ، جریان عبوری از مدار را محاسبه می‌کنیم، داریم:

$$P = RI^2 \Rightarrow 36 = 4I^2 \Rightarrow I^2 = 9 \Rightarrow I = 3 \text{ A}$$

طبق رابطه جریان در مدار ساده دارای یک مولد، داریم:

$$I = \frac{\epsilon}{R + r} \Rightarrow 3 = \frac{\epsilon}{4 + 2} \Rightarrow \epsilon = 18 \text{ V}$$

(فیزیک ۲، جریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۵)

(مهری براتی)

۱۴۵-

با توجه به مشخصات لامپ A ، ابتدا مقاومت آن را می‌یابیم:

$$P_A = \frac{V_A^2}{R_A} \Rightarrow 200 = \frac{200^2}{R_A} \Rightarrow R_A = 200 \Omega$$

دقت کنید که هر دو لامپ به اختلاف پتانسیل ۱۰۰ ولت متصل شده‌اند که در این صورت، توان مصرفی لامپ A برابر با ۲۰۰ وات نیست.

$$P'_A = \frac{100^2}{200} = 50 \text{ W}$$

$$P_{کل} = P'_A + P_B \Rightarrow 250 = 50 + P_B \Rightarrow P_B = 200 \text{ W}$$

$$P_B = \frac{V_B^2}{R_B} \Rightarrow 200 = \frac{100^2}{R_B} \Rightarrow R_B = 50 \Omega$$

(فیزیک ۲، جریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۱)

(هوشنگ غلام‌عابری)

۱۴۶-

مطابق شکل صورت سؤال، مقاومت‌های R_2 و R_3 موازی‌اند و مقاومت

$$\text{معادلشان } 1 \Omega \text{ می‌باشد } (R_{23} = \frac{R_2 R_3}{R_2 + R_3} = \frac{3 \times 1.5}{3 + 1.5} = 1 \Omega)$$

ادامه R_1 و R_{23} متوالی‌اند، پس:

$$R_{eq} = R_1 + R_{23} = 1 + 2 = 3 \Omega$$

حال می‌توان جریان کل مدار را یافت.

$$I = \frac{\epsilon}{R_{eq} + r} = \frac{12}{3 + 1} = 3 \text{ A}$$

پس جریان ۳ آمپر باید بین دو مقاومت R_2 و R_3 که موازی‌اند، تقسیم شود:

$$V_2 = V_3 \Rightarrow \frac{R_2}{R_2} I_2 = \frac{I_3}{R_3} \Rightarrow I_2 = 2I_3 \xrightarrow{I_2 + I_3 = 3 \text{ A}} I_3 = 1 \text{ A}$$

$$P_3 = R_3 I_3^2 = 3 \times 1 = 3 \text{ W}$$

پس:

(فیزیک ۲، جریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۱)

۱۵۰-

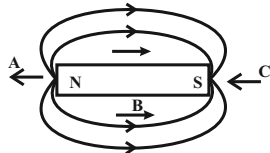

موازی

۱۵۱-

(عمید زربین کفش)

با توجه به قرارگیری عقربه مغناطیسی در بالای آهنربا، می توان جهت خطوط میدان مغناطیسی در اطراف آهنربا را تعیین نمود. جهت خطوط میدان در خارج آهنربا از N به S می باشد و عقربه مغناطیسی همواره در جهت خطهای میدان مغناطیسی قرار می گیرد.

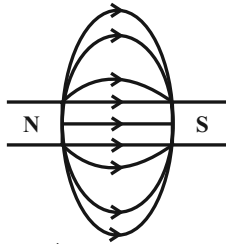

(فیزیک ۲، مغناطیس و القای الکترومغناطیسی، صفحه های ۶۶ تا ۶۸)

۱۵۲-

(مر تفتی پعفری)

عقربه مغناطیسی همواره در جهت خطوط میدان قرار می گیرد. همچنین، خطوط میدان مغناطیسی در خارج از آهنربا از قطب N خارج و وارد قطب S می شوند و با توجه به یکسان بودن آهنرباها، خطوط میدان دارای تقارن نسبت به دو آهنربا می باشند. با ترسیم خطوط میدان مشخص می شود که عقربه مغناطیسی ابتدا قدری در جهت پادساعتگرد منحرف می شود و در انتها در همان جهت اولیه قرار می گیرد.

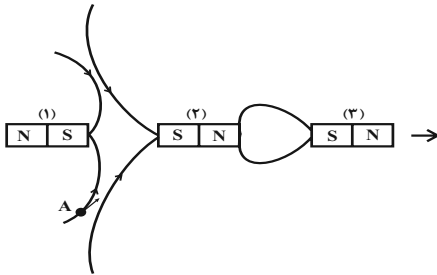

(فیزیک ۲، مغناطیس و القای الکترومغناطیسی، صفحه های ۶۶ تا ۷۰)

۱۵۳-

(مر تفتی پعفری)

تراکم خطوط میدان در اطراف آهنربای (۳) بیشتر از آهنربای (۲) و تراکم خطوط میدان در اطراف آهنربای (۲) بیشتر از آهنربای (۱) است. بنابراین، آهنربای (۳)، آهنربای قوی تر و آهنربای (۱)، آهنربای ضعیف تری است. در خارج از آهنربا، میدان مغناطیسی از قطب N خارج و وارد قطب S آن می شود. با توجه به جهت عقربه مغناطیسی، سمت راست آهنربای (۳)، قطب N و سمت چپ آن قطب S است. با توجه به خطوط، سایر قطبها در آهنرباهای دیگر به صورت شکل زیر است. جهت میدان مغناطیسی در هر نقطه نیز هم جهت با خط مماس بر خطوط میدان مغناطیسی در آن نقطه است.

(فیزیک ۲، مغناطیس و القای الکترومغناطیسی، صفحه های ۶۷ تا ۶۸)

مقاومتها را حساب کرده و سپس توانهای آنها را با یکدیگر مقایسه می کنیم. در این مدار، مقاومت های ۱۲ و ۶ اهمی موازی و معادل آنها با مقاومت ۸ اهمی متوالی است و معادل این مجموعه، با مقاومت های متوالی ۵ و ۱ اهمی نیز موازی است.

$$V_{12} = V_6 \Rightarrow R_{12}I_{12} = R_6I_6 \Rightarrow 6I_6 = 12I \Rightarrow I_6 = 2I \quad (1)$$

$$I_8 = I_{12} + I_6 \xrightarrow{(1)} I_8 = I + 2I = 3I \quad (2)$$

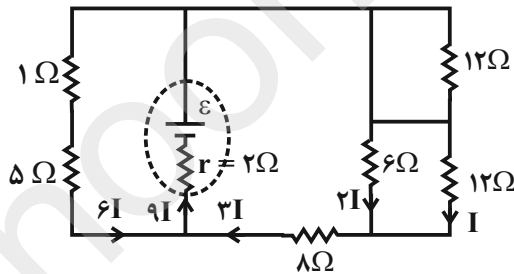
$$R_{12,6} = \frac{R_{12} \times R_6}{R_{12} + R_6} = \frac{12 \times 6}{12 + 6} = 4 \Omega \quad (3)$$

$$R_{12,6,8} = R_{12,6} + R_8 = 4 + 8 = 12 \Omega \quad (4)$$

$$R_{1,5} = R_1 + R_5 = 1 + 5 = 6 \Omega \quad (5)$$

$$V_{12,6,8} = V_{1,5} \Rightarrow R_{12,6,8}I_{12,6,8} = R_{1,5}I_{1,5} \xrightarrow{(2),(4),(5)}$$

$$12 \times 3I = 6I_{1,5} \Rightarrow I_{1,5} = 6I$$

با مقایسه توانها می توان دریافت که توان مقاومت ۵ اهمی از سایرین بیشتر است.

$$P_{12} = R_{12}I_{12}^2 = 12I^2, P_6 = R_6I_6^2 = 6 \times (2I)^2 = 24I^2$$

$$P_8 = R_8I_8^2 = 8 \times (3I)^2 = 72I^2$$

$$P_1 = R_1I_1^2 = 1 \times (6I)^2 = 36I^2$$

$$P_5 = R_5I_5^2 = 5 \times (6I)^2 = 180I^2$$

بنابراین اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت ۵ اهمی برابر ۱۰ ولت است.

$$V_5 = R_5I_5 \Rightarrow 10 = 5 \times 6I \Rightarrow I = \frac{1}{3} A$$

جریان عبوری از باتری، برابر مجموع جریانهایی است که از شاخه سمت چپ و از مقاومت ۸ اهمی به آن وارد می شود.

$$I_\epsilon = I_8 + I_{1,5} \Rightarrow I_\epsilon = 3I + 6I \Rightarrow I_\epsilon = 9I$$

$$\Rightarrow I_\epsilon = 9 \times \frac{1}{3} = 3 A$$

با توجه به مقاومت معادل و جریان خروجی از باتری داریم:

$$R_{eq} = \frac{R_{12,6,8} \times R_{1,5}}{R_{12,6,8} + R_{1,5}} = \frac{12 \times 6}{12 + 6} = 4 \Omega$$

$$I = \frac{\epsilon}{r + R_{eq}} \Rightarrow 3 = \frac{\epsilon}{2 + 4} \Rightarrow \epsilon = 18 V$$

(فیزیک ۲، جریان الکتریکی، صفحه های ۵۳ تا ۶۱)

(اسماعیل مرادی)

۱۵۸-

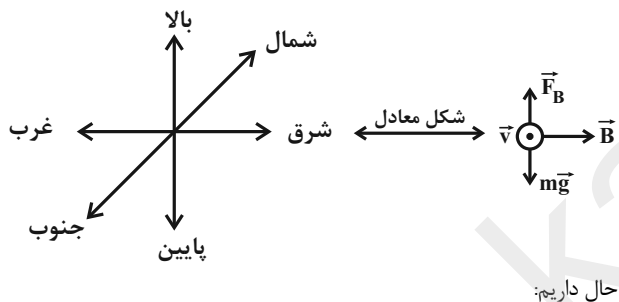
اگر چهار انگشت دست راست در جهت $\vec{v}$ باشد، به گونه‌ای که خم شدن انگشتان در جهت $\vec{B}$ قرار گیرد، انگشت شست به سمت بالا خواهد بود. بنابراین به الکترون (بار منفی)، نیرویی به سمت پایین وارد می‌شود و در نتیجه الکترون به سمت پایین (مسیر (۲)) منحرف می‌شود. نیرویی که میدان مغناطیسی بر ذره باردار وارد می‌کند، همواره به سرعت ذره عمود است؛ در نتیجه کار نیروی مغناطیسی صفر است. بنابراین طبق قضیه کار و انرژی جنبشی ($W_t = \Delta K$)، انرژی جنبشی و در نتیجه تندی الکترون تغییری نمی‌کند.

(فیزیک ۲، مغناطیس و القای الکترومغناطیسی، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۳)

(مهرداد مردانی)

۱۵۹-

برای آنکه مسیر حرکت ذره تغییر نکند، باید نیروی مغناطیسی، نیروی وزن را خنثی کند. بر اساس شکل زیر، سوی میدان مغناطیسی طبق قاعده دست راست به طرف شرق است.

حال داریم:

$$F_B = mg \Rightarrow |q| vB \sin \theta = mg$$

$$\theta = 90^\circ \rightarrow \sin \theta = 1 \rightarrow |q| vB = mg$$

$$\Rightarrow B = \frac{mg}{|q| v} = \frac{m=1 \times 10^{-3} \text{ kg}, q=1 \cdot 10^{-6} \text{ C}}{v=1 \cdot 10^5 \frac{\text{m}}{\text{s}}}$$

$$B = \frac{10^{-3} \times 10}{10^{-6} \times 10^5} = 0.1 \text{ T} \rightarrow 1 \text{ T} = 10^4 \text{ G}$$

$$B = 10^3 \text{ G}$$

(فیزیک ۲، مغناطیس و القای الکترومغناطیسی، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۳)

(بابک اسلامی)

۱۶۰-

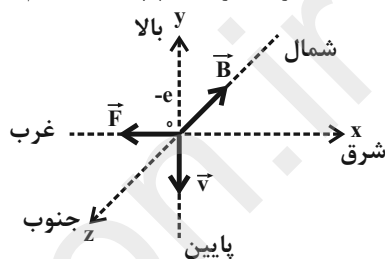
با توجه به قاعده دست راست، می‌توان دریافت که بار q_1 مثبت و بار q_2 منفی است و بنابر رابطه $F = |q| vB \sin \theta$ ، چون مقادیر B ، v و θ برای هر دو بار الکتریکی یکسان است و بار q_2 بیش‌تر منحرف شده است، می‌توان دریافت که اندازه نیروی مغناطیسی وارد بر بار q_2 بیش‌تر از بار q_1 است، بنابراین $|q_2| < |q_1|$ می‌باشد.

(فیزیک ۲، مغناطیس و القای الکترومغناطیسی، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۳)

۱۵۴-

(مهرداد مردانی)

اگر چهار انگشت دست راست را در جهت سرعت الکترون به سمت پایین بگیریم، به گونه‌ای که بردار عمود بر کف دست در جهت میدان مغناطیسی و رو به شمال باشد، انگشت شست جهت نیروی مغناطیسی وارد بر بار الکتریکی مثبت را به سمت شرق نشان می‌دهد. دقت شود چون بار الکتریکی الکترون منفی است، بنابراین باید جهت به‌دست آمده را برعکس کنیم، در نتیجه الکترون به سمت غرب منحرف می‌شود. (چون بار ذره منفی است، از اول می‌توانستیم به جای دست راست، از دست چپ استفاده کنیم.)

(فیزیک ۲، مغناطیس و القای الکترومغناطیسی، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۳)

۱۵۵-

(مهری طالبی)

با استفاده از رابطه بزرگی نیروی مغناطیسی وارد بر ذره باردار متحرک، داریم:

$$F = |q| vB \sin 90^\circ \Rightarrow v = \frac{F}{|q| B \sin 90^\circ} = \frac{4 \times 10^{-2}}{10^{-5} \times 8 \times 10^{-2} \times 1}$$

$$\Rightarrow v = 5 \times 10^4 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

(فیزیک ۲، مغناطیس و القای الکترومغناطیسی، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۳)

۱۵۶-

(سعید اردز)

طبق رابطه $F = |q| vB \sin \theta$ ، وقتی جهت میدان مغناطیسی در راستای محور y ها است، به ذره هنگامی نیرو وارد می‌شود که بردار سرعت در جهت محور y ها نباشد. در این مسأله، بردار سرعت در جهت محور y نمی‌تواند نیروی مغناطیسی ایجاد کند و فقط مؤلفه‌ای از آن که در جهت محور x ها است، سبب ایجاد نیروی مغناطیسی به ذره می‌شود. داریم:

$$F = 2 \times 10^{-6} \times 3 \times 10^6 \times 6 \times 10^{-3} \times 1 = 3/6 \times 10^{-2} \text{ N}$$

(فیزیک ۲، مغناطیس و القای الکترومغناطیسی، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۳)

۱۵۷-

(مهرداد مردانی)

بزرگی نیروی مغناطیسی وارد بر ذره باردار متحرک با اندازه بار (q)، تندی (v)، بزرگی میدان مغناطیسی (B) و زاویه (θ) بین $\vec{v}$ و $\vec{B}$ برابر است با:

$$F = |q| vB \sin \theta$$

$$\begin{cases} F_\alpha = |q_\alpha| vB \sin 30^\circ \\ F_e = |q_e| vB \sin 60^\circ \end{cases}$$

$$\frac{|q_\alpha| = 2q_e \rightarrow F_\alpha = |2q_e| \times v \times B \times \sin 30^\circ}{F_e = |q_e| \times v \times B \times \sin 60^\circ} \Rightarrow \frac{F_\alpha}{F_e} = \frac{2\sqrt{3}}{3}$$

(فیزیک ۲، مغناطیس و القای الکترومغناطیسی، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۳)

اختلاف پتانسیل دو سر لامپ‌های A و B افزایش می‌یابد که مقدار افزایش V_A و V_B برابر است با:

$$\left. \begin{aligned} V_A = V_B = R_A I = R \times \frac{\epsilon}{2R} \\ V'_A = V'_B = R_A I' = R \times \frac{\epsilon}{2R} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \left. \begin{aligned} V_A = \frac{\epsilon}{2} \\ V'_A = \frac{\epsilon}{3} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{\Delta V}{V_A} \times 100 = 50\%$$

بنابراین گزاره‌های «ج» و «د» درست است.

(فیزیک ۲، جریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۵ تا ۶۱)

۱۶۵- (هوشنگ غلام‌عابدی)

مطابق شکل صورت سؤال، مقاومت‌های R_3 و R_4 موازی‌اند و مقاومت

معادلشان 1Ω می‌باشد ($1\Omega = \frac{3 \times 1/5}{3 + 1/5} = R_{34}$). در

ادامه R_1 و R_{34} متوالی‌اند، پس:

$$R_{eq} = R_1 + R_{34} = 1 + 2 = 3\Omega$$

حال می‌توان جریان کل مدار را یافت.

$$I = \frac{\epsilon}{R_{eq} + r} = \frac{12}{3 + 1} = 3A$$

پس جریان ۳ آمپر باید بین دو مقاومت R_3 و R_4 که موازی‌اند، تقسیم شود:

$$V_3 = V_4 \Rightarrow \frac{R_3}{R_4} = \frac{I_3}{I_4} \Rightarrow I_3 = 2I_4 \xrightarrow{I_3 + I_4 = 3A} I_3 = 1A$$

$$P_3 = R_3 I_3^2 = 3 \times 1 = 3W$$

(فیزیک ۲، جریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۱)

۱۶۶- (حسین ناصبی)

با بستن کلید k، مقاومت موازی R_3 به مدار اضافه می‌شود، در نتیجه مقاومت

معادل مدار کاهش می‌یابد و طبق رابطه $I = \frac{\epsilon}{R_{eq} + r}$ ، با کاهش R_{eq}

جریان اصلی در مدار افزایش خواهد یافت و آمپرسنج A_1 عدد بزرگ‌تری را نشان می‌دهد.

از سوی دیگر، ولتاژ دو سر مقاومت R_1 با ولتاژ دو سر مولد برابر است. بنابراین خواهیم داشت:

$$V_{R_1} = V_{مولد} = \epsilon - Ir$$

با افزایش I، ولتاژ دو سر مقاومت R_1 کاهش می‌یابد. بنابراین طبق رابطه

$$I_1 = \frac{V_{R_1}}{R_1}$$

آمپرسنج A_2 عدد کمتری را نشان می‌دهد.

(فیزیک ۲، جریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۵ تا ۶۱)

۱۶۷- (فرشاد لطف‌اله‌زاده)

توان لامپ بسته شده روی شاخه اصلی باید ۱۲ وات باشد، پس اگر جریان شاخه اصلی را I و مقاومت هر لامپ را R فرض کنیم:

$$12 = RI^2 \Rightarrow I^2 = \frac{12}{R}$$

مقاومت کل مدار را حساب می‌کنیم.

$$\Rightarrow R + R = 2R$$

۱۶۱- (سیروان تیرانری)

با توجه به رابطه توان مصرفی، می‌توان نوشت:

$$P = \frac{V^2}{R}$$

حال می‌توان نوشت:

$$P_1 = \frac{V_1^2}{R}, P_2 = \frac{V_2^2}{R}$$

با توجه به اطلاعات داده شده در سؤال داریم:

$$V_2 = 1/3 V_1$$

پس می‌توان نوشت:

$$P_2 = \frac{(1/3 V_1)^2}{R} = 1/9 \frac{V_1^2}{R} = 1/9 P_1$$

حال طبق تعریف درصد افزایش، خواسته سؤال را می‌یابیم:

$$\frac{P_2 - P_1}{P_1} \times 100 = \frac{1/9 P_1 - P_1}{P_1} \times 100 = 0/69 \times 100 = 69\%$$

(فیزیک ۲، جریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۵)

۱۶۲- (عبدالرضا امینی‌نسب)

ابتدا به کمک رابطه $P = RI^2$ ، جریان عبوری از مدار را محاسبه می‌کنیم، داریم:

$$P = RI^2 \Rightarrow 36 = 4I^2 \Rightarrow I^2 = 9 \Rightarrow I = 3A$$

طبق رابطه جریان در مدار ساده دارای یک مولد، داریم:

$$I = \frac{\epsilon}{R + r} \Rightarrow 3 = \frac{\epsilon}{4 + 2} \Rightarrow \epsilon = 18V$$

(فیزیک ۲، جریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۵)

۱۶۳- (معمری براتی)

با توجه به مشخصات لامپ A، ابتدا مقاومت آن را می‌یابیم:

$$P_A = \frac{V_A^2}{R_A} \Rightarrow 200 = \frac{200^2}{R_A} \Rightarrow R_A = 200\Omega$$

دقت کنید که هر دو لامپ به اختلاف پتانسیل ۱۰۰ ولت متصل شده‌اند که در این صورت، توان مصرفی لامپ A برابر با ۲۰۰ وات نیست.

$$P'_A = \frac{100^2}{200} = 50W$$

$$P_{کل} = P'_A + P_B \Rightarrow 250 = 50 + P_B \Rightarrow P_B = 200W$$

$$P_B = \frac{V_B^2}{R_B} \Rightarrow 200 = \frac{100^2}{R_B} \Rightarrow R_B = 50\Omega$$

(فیزیک ۲، جریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۱)

۱۶۴- (فرشاد لطف‌اله‌زاده)

با بستن کلید، لامپ C از مدار حذف می‌شود و اختلاف پتانسیل دو سر آن صفر شده و گزاره «د» درست است، بنابراین در حالت دوم، دو مقاومت در

مدار وجود دارد و در واقع جریان از $I = \frac{\epsilon}{2R}$ به $I' = \frac{\epsilon}{3R}$ افزایش می‌یابد و

(مهر تفتی جعفری)

۱۷۰-

مقاومت ۱۲ اهمی بالایی، اتصال کوتاه شده و از مدار حذف می‌شود. با فرض آنکه جریان الکتریکی در مقاومت ۱۲ اهمی پایینی برابر I است، جریان سایر مقاومت‌ها را حساب کرده و سپس توان‌های آن‌ها را با یکدیگر مقایسه می‌کنیم. در این مدار، مقاومت‌های ۱۲ و ۶ اهمی موازی و معادل آن‌ها با مقاومت ۸ اهمی متوالی است و معادل این مجموعه، با مقاومت‌های متوالی ۵ و ۱ اهمی نیز موازی است.

$$V_{12} = V_6 \Rightarrow R_{12}I_{12} = R_6I_6 \Rightarrow 6I_6 = 12I \Rightarrow I_6 = 2I \quad (1)$$

$$I_8 = I_{12} + I_6 \xrightarrow{(1)} I_8 = I + 2I = 3I \quad (2)$$

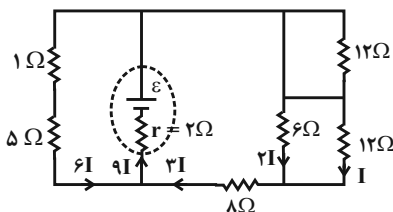
$$R_{12,6} = \frac{R_{12} \times R_6}{R_{12} + R_6} = \frac{12 \times 6}{12 + 6} = 4 \Omega \quad (3)$$

$$R_{12,6,8} = R_{12,6} + R_8 = 4 + 8 = 12 \Omega \quad (4)$$

$$R_{1,5} = R_1 + R_5 = 1 + 5 = 6 \Omega \quad (5)$$

$$V_{12,6,8} = V_{1,5} \Rightarrow R_{12,6,8}I_{12,6,8} = R_{1,5}I_{1,5} \xrightarrow{(2),(4),(5)}$$

$$12 \times 3I = 6I_{1,5} \Rightarrow I_{1,5} = 6I$$

با مقایسه توان‌ها می‌توان دریافت که توان مقاومت ۵ اهمی از سایرین بیشتر است.

$$P_{12} = R_{12}I_{12}^2 = 12I^2, P_6 = R_6I_6^2 = 6 \times (2I)^2 = 24I^2$$

$$P_8 = R_8I_8^2 = 8 \times (3I)^2 = 72I^2$$

$$P_1 = R_1I_1^2 = 1 \times (6I)^2 = 36I^2$$

$$P_5 = R_5I_5^2 = 5 \times (6I)^2 = 180I^2$$

بنابراین اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت ۵ اهمی برابر ۱۰ ولت است.

$$V_5 = R_5I_5 \Rightarrow 10 = 5 \times 6I \Rightarrow I = \frac{1}{3} A$$

جریان عبوری از باتری، برابر مجموع جریان‌هایی است که از شاخه سمت چپ و از مقاومت ۸ اهمی به آن وارد می‌شود.

$$I_E = I_8 + I_{1,5} \Rightarrow I_E = 3I + 6I \Rightarrow I_E = 9I$$

$$\Rightarrow I_E = 9 \times \frac{1}{3} = 3A$$

با توجه به مقاومت معادل و جریان خروجی از باتری داریم:

$$R_{eq} = \frac{R_{12,6,8} \times R_{1,5}}{R_{12,6,8} + R_{1,5}} = \frac{12 \times 6}{12 + 6} = 4 \Omega$$

$$I = \frac{\epsilon}{r + R_{eq}} \Rightarrow 3 = \frac{\epsilon}{2 + 4} \Rightarrow \epsilon = 18V$$

(فیزیک ۲، جریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۱)

$$\Rightarrow \text{مقاومت دو شاخه موازی} = \frac{(2R) \times R}{3R} = \frac{2R}{3}$$

$$\Rightarrow \text{مقاومت کل} = R_{eq} = R + \frac{2}{3}R = \frac{5}{3}R$$

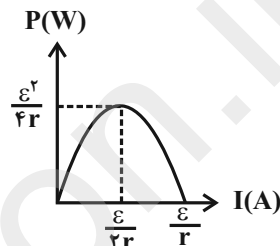
$$\Rightarrow P_{کل} = R_{eq}I^2 = \left(\frac{5}{3}R\right) \times \left(\frac{12}{R}\right) = 20W$$

(فیزیک ۲، جریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۱)

(فسرو ارغوانی فر)

۱۶۸-

نمودار توان خروجی برحسب جریان گذرنده با توجه به رابطه $P = \epsilon I - rI^2$ به شکل زیر است.

با مقایسه این نمودار با نمودار مسئله خواهیم داشت:

$$\begin{cases} \frac{\epsilon^2}{4r} = 18 \Rightarrow \epsilon^2 = 72r \\ \frac{\epsilon}{r} = 12 \Rightarrow \epsilon = 12r \end{cases} \xrightarrow{\text{تقسیم}} \epsilon = 6V, r = 0.5\Omega$$

از طرفی ولتاژ دو سر مولد $V = \epsilon - Ir$ است، پس:

$$V = \epsilon - Ir \Rightarrow 4 = 6 - I \times 0.5 \Rightarrow I = 4A$$

توان خروجی از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$\begin{cases} P = \epsilon I - rI^2 = 6 \times 4 - 0.5 \times 4^2 = 16W \\ \text{یا} \\ P = VI = 4 \times 4 = 16W \end{cases}$$

(فیزیک ۲، جریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۵)

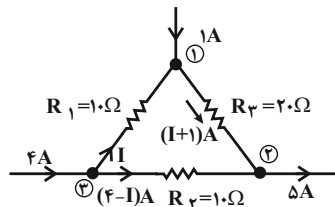
(غلامرضا مبین)

۱۶۹-

ابتدا با توجه به جریان‌های نشان داده شده، جریان را در هر مقاومت مشخص می‌کنیم، دقت کنیم جریان کل خروجی از مجموعه این مقاومت‌ها $I_{کل} = 1 + 4 = 5A$ است:

$$V_{31} + V_{12} = V_{22} \Rightarrow 1 \times I + 2 \times (I+1) = 1 \times (4-I)$$

$$\Rightarrow 1 \times I + 2 \times I + 2 = 4 - I \Rightarrow 4 \times I = 2 \Rightarrow I = 0.5A$$

نسبت V_{R_1} به V_{R_2} برابر است با:

$$\frac{V_{R_1}}{V_{R_2}} = \frac{IR_1}{(4-I)R_2} = \frac{0.5 \times 1}{(4-0.5) \times 2} = \frac{0.5}{7}$$

(فیزیک ۲، جریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۵ تا ۶۱)

شیمی (۲)

۱۷۱-

(ایمان حسین نژاد)

در نمودار داده شده، آنتالپی واکنش مثبت است، پس این نمودار مربوط به فرایندی گرماگیر است. در فرایندهای داده شده، «فتوستنز» و «تجزیه N_2O_4 به NO_2 » گرماگیر هستند. در فرایند فتوستنز با افزایش آنتالپی مواد، پایداری آن‌ها کاهش می‌یابد. گاز NO_2 قهوه‌ای رنگ است، پس با افزایش تولید این گاز، شدت رنگ قهوه‌ای مخلوط افزایش می‌یابد.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۵)

۱۷۲-

(مهمر عظیمیان زواره)

پایداری گاز اوزون از گاز اکسیژن کمتر است؛ بنابراین برای تولید یک مول گاز O_3 از گاز O_2 آنتالپی افزایش می‌یابد: $(\Delta H = +143 \text{ kJ})$

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۵)

۱۷۳-

(ایمان حسین نژاد)

مقایسه صحیح سه پیوند $(H-F)$ ، $(H-C)$ و $(H-Cl)$ به صورت $(H-F) < (H-Cl) < (H-C)$ است.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۱۷۴-

(مهمر عظیمیان زواره)

$\Delta H = (\Delta H(N \equiv N) + 2\Delta H(H-H)) - (\Delta H(N-N) + 4\Delta H(N-H))$
 $\Delta H = (945 + 2 \times 436) - (163 + 4 \times 391) = 1817 - 1727 = 90 \text{ kJ}$

$$? \text{ kJ} = \frac{5}{6} \text{ L } N_2H_4 \times \frac{1 \text{ mol } N_2H_4}{22.7 \text{ L } N_2H_4} \times \frac{90 \text{ kJ}}{1 \text{ mol } N_2H_4}$$

$$= 22 / 5 \text{ kJ}$$

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۶ تا ۶۸)

۱۷۵-

(مهمر عظیمیان زواره)

عبارت‌های «ب»، «پ» و «ت» درست است. بررسی برخی از عبارت‌ها:

(آ) نادرست - گروه عاملی، آرایش منظمی از اتم‌هاست که به مولکول آلی دارای آن، خواص فیزیکی و شیمیایی منحصر به فردی می‌بخشد.

(ب) درست - با توجه به فرمول مولکولی ۲- هپتانون ($C_7H_{14}O$) و بنزالدهید (C_7H_6O) این عبارت درست است.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۸ و ۶۹)

۱۷۶-

(مهمر فلاح نژاد)

ساختار مولکول‌های (I) و (II) به ترتیب نشان‌دهنده گروه‌های عاملی آلدهیدی در دارچین و کنونی در زردچوبه است. تفاوت تعداد اتم‌های کربن در دو مولکول برابر با ۶ است که از تعداد اتم‌های هیدروژن در مولکول ۲- هپتانون کمتر است.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۰)

۱۷۷-

(مهمر فلاح نژاد)

گازهای D, C, B, A به ترتیب، پروپین، اتانول، اتان و اتین هستند. آنتالپی سوختن ترکیب‌های آلی با تعداد کربن و هیدروژن رابطه مستقیم دارد ولی افزوده شدن اتم اکسیژن در ترکیب‌های آلی هم کربن، آنتالپی را کاهش می‌دهد. (شیمی ۲، صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

۱۷۸-

(امیر هاتمیان)

$$? \text{ kJ} = 3 / 2 \text{ g } CH_4 \times \frac{1 \text{ mol } CH_4}{16 \text{ g } CH_4} \times \frac{-890 \text{ kJ}}{1 \text{ mol } CH_4}$$

$$= -178 \text{ kJ}$$

$$C \text{ گرماسنج} = \frac{Q}{\Delta \theta} = \frac{178 \text{ kJ}}{17 / 8} = 10 \text{ } ^\circ\text{C}$$

$$Q = C \text{ گرماسنج} \Delta \theta = 10 \times 17 = 170 \text{ kJ}$$

$$? \text{ kJ} = 26 \text{ g } C_2H_2 \times \frac{170 \text{ kJ}}{3 / 4 \text{ g } C_2H_2} = 130 \text{ kJ}$$

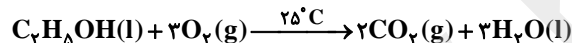
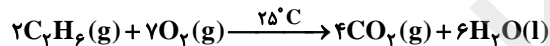
$$\Delta H \text{ سوختن } (C_2H_2) = -130 \text{ kJ} \cdot \text{mol}^{-1}$$

(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۰ تا ۷۲)

۱۷۹-

(مهمر فلاح نژاد)

معادله سوختن کامل اتان (C_2H_6) و اتانول (C_2H_5OH) به صورت زیر است:

آنتالپی سوختن ۲ مول اتان، -3120 kJ ($2 \times (-1560)$) و آنتالپی سوختن کامل یک مول اتانول، -1368 kJ است.

تفاوت گرمای آزاد شده به ازای تولید یک مول آب از سوختن اتانول و گرمای آزاد شده به ازای تولید یک مول کربن دی‌اکسید از سوختن اتان برابر است با:

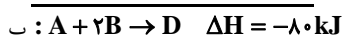
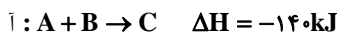
$$C_2H_5OH : \frac{-1368 \text{ kJ}}{3} = -456 \text{ kJ}$$

$$C_2H_6 : \frac{-3120}{4} = -780 \text{ kJ} \Rightarrow -456 - (-780) = 324 \text{ kJ}$$

(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۰ تا ۷۲)

۱۸۰-

(علی فرسندی)

با توجه به داده‌های بالا، واکنش‌های (آ) و (ب) گرماده بوده و واکنش (ب) گرماگیر است.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۵)

۲) محلول بنفش رنگ پتاسیم پرمنگنات با یک اسید آلی در دمای اتاق به کندی واکنش می‌دهد، اما با گرم شدن، محلول به سرعت بی‌رنگ می‌شود.
۴) محلول هیدروژن پراکسید در دمای اتاق به کندی تجزیه می‌شود و برای افزایش سرعت تجزیه، از محلول پتاسیم یدید به عنوان کاتالیزگر استفاده می‌شود.
(شیمی ۲، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

(کیاراش کاظم‌لو)

۱۸۶-

نام این ترکیب بنزوفیک اسید با فرمول شیمیایی C_6H_5COOH و عضو خانواده کربوکسیلیک اسیدها بوده که آشنا ترین عضو این خانواده اتانویک (استیک) اسید با فرمول CH_3COOH است.
(شیمی ۲، صفحه ۸۲)

(مهلا تابش‌نیا)

۱۸۷-

بررسی همه عبارت‌ها:
آ) افزودن آب به مواد واکنش‌دهنده باعث کاهش سرعت واکنش منیزیم با هیدروکلریک اسید می‌شود زیرا غلظت هیدروکلریک اسید کم می‌شود.
ب) در حالت اول سطح تماس $24 \text{ cm}^2 = 6 \times (2 \times 2)$ است و در حالت دوم $32 \text{ cm}^2 = 4 \times (1 \times 2) + 2 \times (2 \times 2)$ است و با افزایش سطح تماس، سرعت واکنش افزایش می‌یابد.
پ) با افزایش دما، افزایش مقدار واکنش‌دهنده و افزایش سطح تماس می‌تواند سرعت انجام یک واکنش خاص را افزایش داد.
ت) سوختن الیاف آهن داغ و سرخ شده در یک ارلن پر از اکسیژن نشان‌دهنده اثر افزایش غلظت اکسیژن بر افزایش سرعت واکنش است.
(شیمی ۲، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۳)

(مهلا تابش‌نیا)

۱۸۸-

بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: چون در این واکنش، واکنش‌دهنده‌ها به صورت جامد و محلول هستند، تغییر حجم ظرف روی سرعت واکنش تأثیری ندارد.
گزینه ۲: گرم کردن محلول، سرعت واکنش را افزایش می‌دهد.
گزینه ۴: بستن در ظرف تأثیری بر سرعت واکنش ندارد.
(شیمی ۲، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

(ایمان حسین‌نژاد)

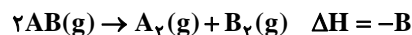
۱۸۹-

با دو برابر کردن جرم حل‌شونده و حجم محلول، غلظت محلول ثابت می‌ماند، زیرا با دو برابر کردن جرم یک ماده، شمار مول‌های آن ماده نیز دو برابر می‌گردد و طبق رابطه $C = \frac{n}{V}$ با دو برابر شدن n و V ، مقدار C ثابت می‌ماند، پس سرعت واکنش نیز ثابت می‌ماند.
(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۸ تا ۸۳)

(علی فرسری)

۱۸۱-

برای صفر شدن این سه عبارت، باید کاری کنیم که مجموع ۳ واکنش به گونه‌ای صفر شود. با کمی دقت متوجه می‌شویم برای اینکار تنها کفایت واکنش B را برعکس کنیم:

$$\Delta H = A - B + C = 0$$

(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۵)

(مهمد فلاح‌نژاد)

۱۸۲-

آ. نادرست: در شرایط یکسان، هیدرازین انرژی بیشتری نسبت به آمونیاک دارد و ناپایدارتر است.
ب. درست: ۳۴ گرم گاز آمونیاک، برابر با ۲ مول است و ۱۸۳ کیلوژول گرما برای تولید آن، آزاد می‌شود.
پ. درست: تفاوت مقدار گرمای لازم برای تشکیل یک مول گاز هیدرازین از گاز نیتروژن و هیدروژن با بزرگی ΔH_f برابر با ۱ کیلوژول است.

$$\Delta H = \Delta H_f - \Delta H_1$$

$$\Delta H = -92 - (-183)$$

$$\Delta H = 91 \text{ kJ}$$

(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۵)

(رسول عابدینی زواره)

۱۸۳-

بررسی نادرستی سایر گزینه‌ها:
۱) سینتیک شیمیایی شاخه‌ای از علم شیمی است که افزون بر بررسی آهنگ تغییر شیمیایی در واکنش‌ها، عوامل مؤثر بر این آهنگ را نیز بررسی می‌کند.
۲) افزایش دما سبب کاهش ماندگاری اغلب مواد غذایی می‌شود.
۴) روغن‌های مایع که در ظرف کدر و مات بسته‌بندی شده‌اند، زمان ماندگاری بیشتری دارند.
(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۵ تا ۷۷)

(ایمان حسین‌نژاد)

۱۸۴-

افزودن محلول سدیم کلرید به محلول نقره نیترات باعث تشکیل سریع رسوب سفیدرنگ نقره کلرید می‌شود.

(شیمی ۲، صفحه ۷۸)

(کیاراش کاظم‌لو)

۱۸۵-

بررسی گزینه‌های نادرست:

۱) واکنش‌پذیری در گروه فلزات قلیایی از بالا به پایین و با افزایش عدد اتمی افزایش می‌یابد. در نتیجه واکنش‌پذیری پتاسیم بیشتر از سدیم است.

۱۹۰-

(علی یارامیری)

موارد «پ» و «ث» سبب افزایش سرعت می‌شوند.

بررسی سایر موارد:

مورد (آ): تغییر فشار، سرعت واکنش را در صورتی که حداقل یکی از مواد واکنش‌دهنده گازی باشد، تغییر می‌دهد.

مورد (ب): اضافه کردن آب، سبب کاهش سرعت این واکنش می‌شود.

مورد (ت): کاهش غلظت مولی هیدروژن پراکسید سبب کاهش سرعت این واکنش می‌شود.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

موازی

۱۹۱-

(ایمان حسین‌نژاد)

در نمودار داده شده، آنتالپی واکنش مثبت است، پس این نمودار مربوط به فرایندی گرماگیر است. در فرایندهای داده شده، «فتوستنز» و «تجزیه N_2O_4 » به NO_2 گرماگیر هستند. در فرایند فتوستنز با افزایش آنتالپی مواد، پایداری آن‌ها کاهش می‌یابد. گاز NO_2 قهوه‌ای رنگ است، پس با افزایش تولید این گاز، شدت رنگ قهوه‌ای مخلوط افزایش می‌یابد.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۵)

۱۹۲-

(مهمرب عظیمیان/زواره)

پایداری گاز اوزون از گاز اکسیژن کمتر است؛ بنابراین برای تولید یک مول گاز

O_3 از گاز O_2 آنتالپی افزایش می‌یابد: ($\Delta H = +143 \text{ kJ}$)

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۵)

۱۹۳-

(ایمان حسین‌نژاد)

این مقدار گرما از آب گرفته شده است:

$$Q = mc\Delta\theta \Rightarrow -13650 = 650 \times 4 / 2 \times \Delta\theta$$

$$\Rightarrow \Delta\theta = -5^\circ\text{C}$$

از آنجا که فرایند انحلال این نمک گرماگیر است، پس دمای نهایی محلول

$20^\circ\text{C} (25 - 5) = 20^\circ\text{C}$ خواهد بود.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۸ و ۶۳ تا ۶۵)

۱۹۴-

(ایمان حسین‌نژاد)

مقایسه صحیح سه پیوند $(H-F)$ ، $(H-C)$ و $(H-Cl)$ به صورت $(H-Cl) < (H-C) < (H-F)$ است.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۱۹۵-

(امیر تاهمیان)

$$2\Delta H_{(A-B)} + \Delta H_f = \Delta H_1$$

$$2\Delta H_{(A-B)} + 100 = 400 \rightarrow \Delta H_{(A-B)} = \frac{1}{2}(400 - 100)$$

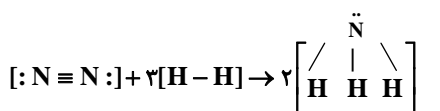
$$\Delta H_{(A-B)} = 150 \frac{\text{kJ}}{\text{mol}}$$

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۶ تا ۶۸)

۱۹۶-

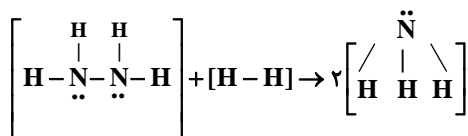
(مولا تابش‌نیا)

با استفاده از آنتالپی واکنش I ، میانگین آنتالپی پیوند $N-H$ محاسبه می‌شود و از آنجا آنتالپی واکنش II را محاسبه می‌کنیم:

$$-92 = [945 + 2 \times 436] - [2 \times 3 \Delta H(N-H)]$$

$$\Rightarrow \Delta H(N-H) \approx 391 \text{ kJ} \cdot \text{mol}^{-1}$$

$$\Delta H \text{ واکنش} = [4\Delta H(N-H) + \Delta H(N-N)]$$

$$+ \Delta H(H-H) - [2 \times 3 \Delta H(N-H)]$$

$$= [4 \times 391 + 163 + 436] - [6 \times 391] = -183 \text{ kJ}$$

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۶ تا ۶۸)

۱۹۷-

(مهمرب عظیمیان/زواره)

$$\Delta H = (\Delta H(N \equiv N) + 2\Delta H(H-H) - (\Delta H(N-N) + 4\Delta H(N-H)))$$

$$\Delta H = (945 + 2 \times 436) - (163 + 4 \times 391) = 1817 - 1727 = 90 \text{ kJ}$$

$$? \text{ kJ} = 5 / 6 L N_2 H_4 \times \frac{1 \text{ mol } N_2 H_4}{22 / 4 L N_2 H_4} \times \frac{90 \text{ kJ}}{1 \text{ mol } N_2 H_4}$$

$$= 22 / 5 \text{ kJ}$$

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۶ تا ۶۸)

۱۹۸-

(مهمرب عظیمیان/زواره)

عبارت‌های «ب»، «پ» و «ت» درست است.

بررسی برخی از عبارت‌ها:

(آ) نادرست - گروه عاملی، آرایش منظمی از اتم‌هاست که به مولکول آلی دارای آن، خواص فیزیکی و شیمیایی منحصر به فردی می‌بخشد.

(ب) درست - با توجه به فرمول مولکولی $C_7H_{14}O$ - هپتانول و بنزآلدئید (C_7H_6O) این عبارت درست است.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۸ و ۶۹)

(امیر هاتمیان)

-۲۰۳

$$? \text{ kJ} = 3 / 2 \text{ g CH}_4 \times \frac{1 \text{ mol CH}_4}{16 \text{ g CH}_4} \times \frac{-890 \text{ kJ}}{1 \text{ mol CH}_4}$$

$$= -178 \text{ kJ}$$

$$C_{\text{گرماسنج}} = \frac{Q}{\Delta\theta} = \frac{178 \text{ kJ}}{17/8} = 10 \frac{\text{kJ}}{^\circ\text{C}}$$

$$Q = C_{\text{گرماسنج}} \Delta\theta = 10 \times 17 = 170 \text{ kJ}$$

$$? \text{ kJ} = 26 \text{ g C}_2\text{H}_2 \times \frac{170 \text{ kJ}}{3 / 4 \text{ g C}_2\text{H}_2} = 130 \text{ kJ}$$

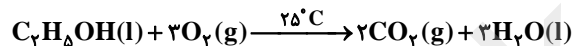
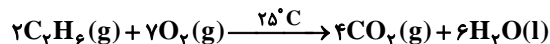
$$\Delta H_{\text{سوختن}} (\text{C}_2\text{H}_2) = -130 \text{ kJ.mol}^{-1}$$

(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۰ تا ۷۲)

(مهمر فلاح نژاد)

-۲۰۴

معادله سوختن کامل اتان (C_2H_6) و اتانول ($\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$) به صورت زیر است:

آنتالپی سوختن ۲ مول اتان، -3120 kJ ($2 \times (-1560) = -3120$) و آنتالپی سوختن کامل یک مول اتانول، -1368 kJ است.

تفاوت گرمای آزاد شده به ازای تولید یک مول آب از سوختن اتانول و گرمای آزاد شده به ازای تولید یک مول کربن دی‌اکسید از سوختن اتان برابر است با:

$$\text{C}_2\text{H}_5\text{OH} : \frac{-1368 \text{ kJ}}{3} = -456 \text{ kJ}$$

$$\text{C}_2\text{H}_6 : \frac{-3120}{4} = -780 \text{ kJ} \Rightarrow -456 - (-780) = 324 \text{ kJ}$$

(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۰ تا ۷۲)

(کیارش کاظم‌لو)

-۲۰۵

عبارت‌های (الف)، (ب)، (ت) و (ث) درست هستند.

بررسی عبارت نادرست:

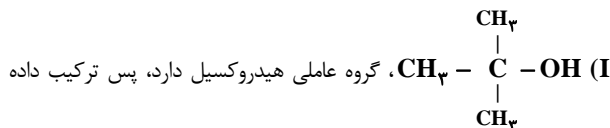
عبارت (پ): آنتالپی سوختن یک ماده هم‌ارز با آنتالپی واکنشی است که در آن یک مول ماده در اکسیژن کافی به طور کامل می‌سوزد.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۵)

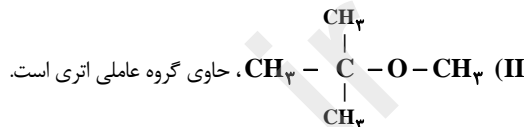
(مولا تابش‌نیا)

-۱۹۹

ابتدا گروه‌های عاملی ترکیبات موجود در ستون (۲) را مشخص می‌کنیم.

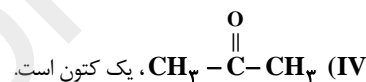
شده، یک الکل است.

حاوی گروه عاملی اتری است.

حاوی گروه عاملی آلدهیدی است.

یک کتون است.

پس گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۰)

(مهمر فلاح نژاد)

-۲۰۰

ساختار مولکول‌های (I) و (II) به ترتیب نشان‌دهنده گروه‌های عاملی آلدهیدی در دارچین و کتونی در زردچوبه است. تفاوت تعداد اتم‌های کربن در دو مولکول برابر با ۶ است که از تعداد اتم‌های هیدروژن در مولکول ۲- هپتانول کمتر است.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۰)

(علی فرسندی)

-۲۰۱

ارزش سوختی بادام‌زمینی برابر است با:

ارزش سوختی کره‌هدرت «درصد کره‌هدرت + ارزش سوختی پروتئین + درصد پروتئین + ارزش سوختی چربی «درصد چربی

۱۰۰

$$= \frac{35 \times 38 + 32 \times 17 + 25 \times 17}{100} = 23 \frac{\text{kJ}}{\text{g}}$$

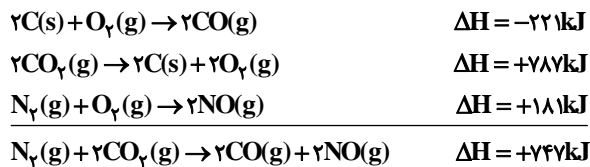
(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

(مهمر فلاح نژاد)

-۲۰۲

گازهای A, B, C, D به ترتیب، پروپین، اتانول، اتان و اتین هستند. آنتالپی سوختن ترکیب‌های آلی با تعداد کربن و هیدروژن رابطه مستقیم دارد ولی افزوده شدن اتم اکسیژن در ترکیب‌های آلی هم کربن، آنتالپی را کاهش می‌دهد.

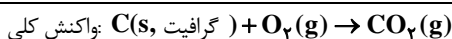
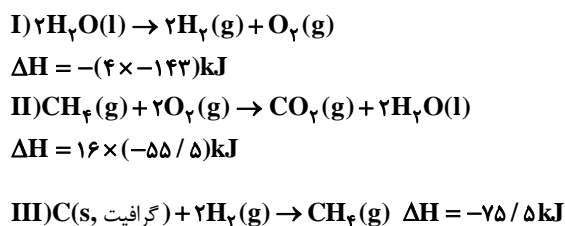
(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۰ تا ۷۵)

(ایمان حسین‌نژاد)

-۲۰۹

$$\Delta H = -391/5 \text{kJ}$$

$$\Rightarrow \text{گرمای سوختن یک گرم گرافیت} = 1 \text{gC} \times \frac{1 \text{mol C}}{12 \text{gC}} \times \frac{391/5 \text{kJ}}{1 \text{mol C}}$$

$$= 32/625 \text{kJ}$$

(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۰ تا ۷۵)

(مهم فلاح‌نژاد)

-۲۱۰

آ. نادرست: در شرایط یکسان، هیدرازین انرژی بیشتری نسبت به آمونیاک دارد و

ناپایدارتر است.

ب. درست: ۳۴ گرم گاز آمونیاک، برابر با ۲ مول است و ۱۸۳ کیلوژول گرما برای

تولید آن، آزاد می‌شود.

پ) درست: تفاوت مقدار گرمای لازم برای تشکیل یک مول گاز هیدرازین از گاز

نیتروژن با ΔH_f برابر با ۱ کیلوژول است.

$$\Delta H = \Delta H_f - \Delta H_1$$

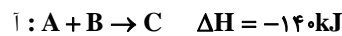
$$\Delta H = -92 - (-183)$$

$$\Delta H = 91 \text{kJ}$$

(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۵)

(علی فرسنری)

-۲۰۶

با توجه به داده‌های بالا، واکنش‌های (آ) و (پ) گرماده بوده و واکنش (ب)

گرماگیر است.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۵)

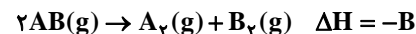
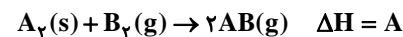
(علی فرسنری)

-۲۰۷

برای صفرشدن این سه عبارت، باید کاری کنیم که مجموع ۳ واکنش به گونه‌ای

صفر شود. با کمی دقت متوجه می‌شویم برای اینکار تنها کافیست واکنش B را

برعکس کنیم:

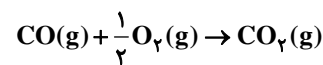
$$\Delta H = A - B + C = 0$$

(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۵)

(کیارش کاظم‌لو)

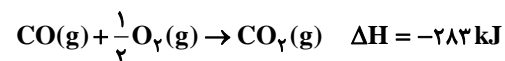
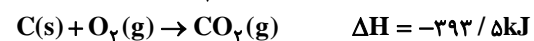
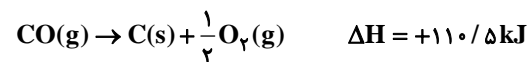
-۲۰۸

واکنش سوختن کربن مونوکسید را می‌نویسیم:

این واکنش را می‌توان از جمع معکوس واکنش «I» با واکنش «II» به دست

آورد:

واکنش دوم را نیز می‌توان از جمع ۲ برابر واکنش «I»، معکوس دو برابر واکنش

«II» و خود واکنش «III» به دست آورد.